

HÍRLEVÉL

Forrás: Pinterest

Az Oktatási Hivatal Miskolci Pedagógiai Oktatási Központjának időszakos kiadványa

2023. ősz

Tartalom

Köszöntő	3
A vármegyei köznevelési intézményeiben dolgozó innovatív pedagógusok bemutatása	5
Fenntarthatóságra nevelés az óvodában - Zöld Óvoda programok saját intézményben	43
Bázisintézményi tevékenységek 2023 -2026 – minták, értékek, módszerek az intézményekben.....	49
Előrehozott érettségi után	55
Mit jelent az MTMI és az OPM illetve a POM?	57
Tájékoztató az óvodák részére a tankötelezettség megkezdésére vonatkozó jogszabályokról és az alkalmazott eljárásrendről	59
A 2023/2024. tanévet érintő jogszabályi változások	62

Köszöntő

Tisztelt Pedagógusok! Kedves Olvasó!

Szeretettel ajánlom figyelmükbe a Miskolci Pedagógiai Oktatási Központ legfrissebb online kiadványát.

Az évente két alkalommal megjelenő elektronikus Hírlevelünk az előző számokhoz hasonlóan, hasznos és aktuális információkkal kívánja támogatni a vármegye köznevelési intézményeiben dolgozó intézményvezetők és pedagógusok szakmai munkáját.

Lapszámunk első részében olyan pedagógusokat szeretnénk bemutatni, akiknek a szakmai munkája, tevékenysége és a modern pedagógiai módszerek iránti elkötelezettsége példamutató lehet a pályakezdő pedagógusok, illetve valamennyi kolléga számára.

A vármegye köznevelési intézményeinek vezetőitől beérkező javaslatok azon pedagógusok nevelő-oktató tevékenységére hívták fel a figyelmet, akik pályájuk során igyekeznek fejleszteni saját pedagógus készségeiket; érdekes, új, ötletes módszereket alkalmaznak, folyamatos önképzésre törekednek, támogatják a fiatal kollégák szakmai törekvéseit, nyitottak az új eszközök és módszerek kipróbálására, rugalmasan alkalmazkodnak a diákok változó szükségleteihez és céljuk, hogy a tanítványaiknak életre szóló élményt nyújtsanak az iskolában. Olyan pedagógusok, akik az egyéni bánásmódot szem előtt tartva, a gyerekek képességét, adottságát, talentumát figyelembe véve, akár a tanítási órán kívül is szeretettel foglalkoznak velük, figyelemmel kísérik mindennapjaikat; akiknek a szakmai munkája, a modern pedagógiai módszerek iránti elkötelezettsége, emberi nagysága példaként szolgálhat a többi pedagógus kolléga számára.

Juhász Tamásné óvodapedagógus szaktanácsadónk olyan fontos és sürgető témában osztja meg velünk gondolatait, mint a fenntarthatóság kérdése. Intézményvezetőként és szaktanácsadóként egyaránt fontosnak tartja, hogy motiválja az óvodapedagógusokat a környezettudatos szemlélet kialakítására. Írásában szeretne tisztázni néhány, véleménye szerint a gyakorlatban összerosódó fogalmat, és olyam inspiráló, hasznos ötleteket kíván adni, amelyeket alkalmazásuk során kamatoztatni tudnak az óvodapedagógusok.

Az Oktatási Hivatal 2023-ban immár harmadik alkalommal írta ki az „Oktatási Hivatal Bázisintézménye” c. pályázatát. A harmadik ciklusban, a 2023-2026 közötti időszakra olyan vármegyei intézmények pályáztak, amelyek: „megyei, járási, esetleg országos szinten magas presztízssű hagyományokkal rendelkeznek, infrastruktúrában a feladatellátáshoz megfelelő módon felszereltek, egyedi, más intézmények számára is példaértékű, működésében koherens, befogadó, gyermekközpontú pedagógiai gyakorlattal, szakmai módszertani, szervezeti kultúrával és innovációval rendelkeznek, és ezt publikálni, valamint pedagógiai - szakmai szolgáltatásként átadni képesek, és alkalmasak adott területen magas színvonalú, hatékony tudásmegosztásra”. A kiadványban bemutatásra kerül, hogy az előző pályázati ciklushoz képest milyen változás történt a pályázó intézmények és a jógyakorlataik száma, típusa és a feladatellátási helyek területi eloszlása tekintetében. Ezen kívül tájékoztatást adunk arra vonatkozóan is, hogy a jelenlegi ciklusban milyen új szakmai célkitűzések meghatározására került sor, hogy a szakmai fejlesztések kidolgozásába való bekapcsolódásnak milyen lehetőségeit kínáljuk a köznevelési intézmények részére, a vármegyei köznevelési rendszer hatékonyabb támogatása érdekében.

Egy újabb időszakon vagyunk túl, lezajlottak az előrehozott érettségi vizsgák. Kérdésként merülhet fel, hogyan tovább azon tanulókkal kapcsolatban, akik sikeres érettségi vizsgát tettek valamely tárgyból. Ebben a témában és az ehhez kapcsolódó osztályozó vizsga kérdésében is szeretnénk egy-két fontos információra felhívni a középiskolákban dolgozó pedagógusok és intézményvezetők figyelmét.

MTMI, az OPM illetve a POM három mozaikszó és látszólag kevés közük van egymáshoz. Szülői és tanári szemmel viszont látni kell köztük az összefüggéseket, akár középfokú felvételi, akár felsőfokú képzés

előtt áll a gyermek. Kiadványunkban röviden ismertetjük ezeknek a jelentését és egymáshoz való kapcsolódását, hogy milyen szerepet töltenek be a tanulók pályaválasztásának segítésében.

A legfrissebb jogszabályváltozások közreadásával az intézmények mindennapi munkáját, kívánjuk segíteni és felhívni a figyelmüket az éppen aktuális törvényi módosításokra.

Fontos számunkra, hogy a kiadvánnyal hasznos tájékoztatást adjunk a köznevelési intézmények részére, hogy felkeltsük a pedagógiai - szakmai szolgáltatás egyes területei iránti érdeklődést, hogy a vármegye köznevelési intézményeiben dolgozó pedagógusok aktuális, új információkhoz juthassanak, nemcsak a szakmai napok, tájékoztató előadások keretében.

Remélem, hogy minden Kedves Olvasó talál érdeklődésének megfelelő témát és szívesen ajánlja a kiadványt ismerőseinek, pedagógus kollégáinak.

Ragályiné Hajdú Zsuzsanna
főosztályvezető

A vármegyei köznevelési intézményeiben dolgozó innovatív pedagógusok bemutatása

KAHANCNÉ LENYHÁRT ANITA

óvodapedagógus

Hernádnémeti Napközi Otthonos Óvoda

Kahancné Lenyhárt Anita vagyok, 1998-tól óvodapedagógusként dolgozom. Az elmúlt évek alatt szinte minden megváltozott. A tárgyi feltételek az óvodákban többnyire bővültek, de a személyi adottságok mindenhol negatív irányban alakultak. Sajnos a valódi értékek, az emberi kapcsolatok háttérbe szorultak, a gyermekek egy digitális közegben nőnek fel, a kommunikáció, az emóció lecsökkent.

A gyermekek második családja az óvoda, idejük egyre nagyobb részét társaikkal és velünk töltik, ezért jó eséllyel a számukra megfelelő pillanatban kapott impulzus sokat segíthet, és részben megfelelő mederbe terelheti az eseményeket. De hogyan?

Az elmúlt évek alatt, sok kis óvodásom folyamatosan változva vált már felnőtté, de körülöttem egy állandó mindig megmaradt, a zene. A rengeteg dal, dalosjáték, népzene, műzene, hangszerkíséret, és kísérlet mindez szeretetének az átadására övezte az éveket. Énekszóra érkezni, játszani, pakolni, tisztálkodni, olykor csak várni, altatni, ébredni természetes lett. Végig kerestem a lehetőségek bővítését, és amikor hallottam a „Látható hangok” elnevezésű továbbképzésről, felkaptam a fejem! Izgalmasan hangzott! Az is lett! Valami más, amit lelkesedéssel fogadtam, és a képzés elvégzése óta minden lehetőséget megragadok az alkalmazására, megismertetésére, bemutatására.

A **látható hangok programot**, amellyel dolgozom, Antal Lundström Ilona zenetudós, egyetemi tanár készítette, a 2. kiadás 2009-ben jelent meg. Svédországba ment férjhez, az ottani vegyes etnikum, a bevándorlók eltérő felkészültsége szülte az igényt-e program elkészítésére. Ez a pedagógiai program a hallásnevelést és a szimbolikus gondolkodást, a hang és a jel kapcsolatára épülő írási-olvasási alapkészségek fejlesztését célozza meg.

A hang kifejezőképességét és az árnyalt szövegmondást, a nyelvi hangok intonációját, a hangerőt tudatosan használó beszédtechnikát fejleszti, érzelmi hatásokkal erősítve. Azokat az agyi idegpályákat építi ki, amely segítségével értelmezni, és visszaadni tudjuk a látott, vagy hallott jelet. Egy hallott hangot részletesen megfigyelve egyéni módon lerajzolunk (ezek nem egyezményes jelek, az sem baj, ha eltérések vannak), majd a látott jelet értelmezve hangot képezünk. Ugyanez történik írás, olvasás közben, a szükséges idegpályák elkezdene kiépülni, így épít utat az írás-olvasás folyamatához.

A foglalkozások alatt kitérünk egy hang hosszára, magasságára, erősségére, irányára, valamint elengedhetetlen a ritmus hangszerek használata. Ezek az alapképességek 8 éves korig fejleszthetők leghatásosabban, ezért a gyakorlatokat óvoda korban kell elindítani. Központi anyaga egy olyan CD, amelyen nyelvi tartalmakat nem hordozó hangok vannak pl: állathangok, természet hangjai, környezetünk hangjai, és a rájuk hasonlító hangszerek zenei szemelvények. Ezt egészíti ki egy daloskönyv európai népi gyermekdalokkal, amely a mi fülünknek újszerű és különleges dallamfordulatokkal rendelkezik. Itt említeném meg, mennyire szeretik ezeket a gyermekek.

Örömmel fogadnak minden dallamot, akár a szivacs szívják magukba és tanulják meg pillanatok alatt. Nem tudnék kedvencet kiválasztani, minden megismert dalos játék kedves valamiért, mindegyikben van egy kis varázslat. Fontos a sok szabad, kötetlen, kifejező mozgás, nincsenek merev mozdulatsorok, mindenkinek lehetősége van az önkifejezésre, mindent egybe véve válik komplex esztétikai foglalkozássá minden szeretetteljes közös tevékenység. Kell ennél több? Minden az óvoda által fejlesztendő terület, átadandó feladat tömörül benne.

2023. nyarán ismét felvettem a Látható hangok képzés fonalát, amely elvégzése lehetővé tette, hogy átadhassam tudásomat és lelkesedésemet e módszer iránt érdeklődő pedagógus társaimnak.

Mindvégig kísér egy általam régen olvasott idézet:” A papírlapra húzott bármilyen vonal olyan, mint a vízbe dobott kavics. Felbolygatja a nyugalmat, mozgósítja a teret.” Ezzel most párhuzamot vonnék. Minden új módszer egy vízbe dobott kavics, amely alkalmazása kezdetben nehézkes, ha tetszik kőkemény, de a változás, amit létrehoz, bölcsője minden új születésének.

OROSZ TAMÁSNÉ **óvodapedagógus** **Hernádnémeti Napközi Otthonos Óvoda**

Orosz Tamásné vagyok, a Hernádnémeti Napközi Otthonos Óvodában dolgozom 1989 óta óvodapedagógusként és fejlesztőpedagógusként. Óvodapedagógusi szakképzettségemet Miskolcon a Kossuth Lajos Gimnázium és Óvónői Szakközépiskolában, a fejlesztőpedagógusi diplomámat, a szakvizsgát Hajdúböszörményben a Debreceni Egyetem Gyermeknevelési és Gyógypedagógiai Karán kaptam meg.

Az egyik fő terület, ami az érdeklődésem középpontjában áll a differenciált fejlesztés, egyéni bánásmód, valamint az átlagtól eltérő, viselkedési problémákkal küszködő gyerekek fejlesztése, speciális ellátása. Ez vezérelt engem a fejlesztőpedagógusi végzettség megszerzésében.

A diploma után lehetőséget kaptam a főiskolán, hogy egy év alatt szakvizsgát szerezzek differenciáló, fejlesztő pedagógiai ismeretek kiemelt tudományterületen, így az eddig megszerzett ismereteimet kiegészítettem, és a közoktatás mérési, értékelési, minőségbiztosítási feladataira is felkészítettek. A minőségfejlesztő munkaközösség vezetőjeként ezeket felhasználva készítem el a cselekvési tervet minden évben havonkénti lebontásban a célokat, feladatokat megjelölve.

Munkaközösség vezetőként célom, hogy az intézménnyel kapcsolatos elvárásokat, feladatokat, az aktuális helyzetelemzés értékelését figyelembe véve meghatározzam a fejlesztési célokat, segítsen az intézmény feladatellátását, magas szinten biztosítva a nevelési-oktatási feladatok megvalósulását.

Mesterpedagógus 2019-től vagyok, a választott fő tevékenységem, mellyel mesterpedagógus fokozatot értem el a fejlesztő innovátori tevékenység profil.

A pályám során mindig törekedtem arra, hogy a szakmai fejlődésem töretlen legyen, ne elégedjek meg az elért eredményeimmel, hanem további lehetőségeket keressek. Olyan feladatot, tevékenységet választok, ami engem személyesen érdekel, de mellette az óvodai élet folyamatos megújulását is segíti. A tudásmegosztás a mindennapi munkám szerves része, ami a mesterprogramom egyik kiemelt célja is egyben, hiszen a tantestületen belül segítem a kollégákat az óvodában jól működő gyakorlat, az újszerű tanulás-szervezési módok rendszeres használatára, bemutatására.

A tudásomat, tapasztalataimat úgy érzem, hogy mentor óvónőként sikeresen adom át a kezdő óvodapedagógusoknak, a gyakorlatukat nálunk töltő óvodapedagógus hallgatóknak. Munkám során mindig arra törekedtem, hogy szakmailag felkészült legyek, a folyamatos önfejlesztés, az új ismeretek elsajátítása segítenek az eredményes munkavégzésben.

Sok újdonságot, és egyben újabb kihívást jelentett számomra a Kompetencia Alapú Óvodai Program bevezetése. Az innovatív szemléletmód bennem volt, ezért vállaltam el a négy bevezető óvónő egyikeként a programcsomag kipróbálását. Ezzel együtt vállaltuk egy három hetes projekt, egy témahét és egy innováció kidolgozását is, amiben tevékenyen részt vettem. A kooperatív módszertanra épülő együttműködésről itt hallottam először, a kooperatív módszereket kipróbálhattam, amivel egy újabb lehetőség tárult elém a differenciált oktatáshoz a csoport-, a páros és egyéni munka kombinációjával. Ez annyira felkeltette az érdeklődésemet, hogy ez lett a másik terület, ami a középpontba került a pedagógiai munkám során, és igyekeztem minél több ismeretet szerezni erről.

Tapasztalataimat több kistérségi bemutató megtartásával, hospitálásokon adom át az érdeklődőknek, ahol láthatják, hogy az óvodás gyerekek hogyan képesek együttműködni egy közös cél érdekében, hogyan lehet beépíteni a korszerű módszereket a tevékenységekbe.

A bemutatókhoz készített vázlatokból egy gyűjteményt készítettem a Kompetencia alapú programcsomag témajavasataihoz. A HH/HHH gyermekek felzárkóztatása kooperatív technikák alkalmazásával jó gyakorlat bemutatásához kapcsolódóan több bemutatót is tartottam, amin nemcsak a helyi kolléganők vettek részt, hanem más óvodák óvodapedagógusai is.

Elvállaltam egy kiemelt európai uniós projekt keretén belül, hogy multiplikátorként részt veszek a projekt disszeminációs tevékenységében.

Intézményünk a horizontális tanulás módjait alkalmazza már évek óta, ezért is pályáztunk 2017-ben először az Oktatási Hivatal Bázisintézményi címének elnyerésére, amit azóta már harmadszor is megkapott az óvoda. A Bázisintézmény koordinátori feladatait én vállaltam el, és 2021. augusztusában mutattam be óvodánkat Miskolcon előadás formájában a POK szervezésében óvodapedagógus kolléganőknek.

A jövőben is arra törekszem, hogy szakmailag megfeleljek az elvárásoknak.

TÓTH ZSUZSANNA RENÁTA
óvodapedagógus
Hernádnémeti Napközi Otthonos Óvoda

Nevem **Tóth Zsuzsanna Renáta**, 43 éves vagyok. Jelenleg a Hernádnémeti Óvodában dolgozom óvodapedagógusként. Csupán 8 éve vagyok a pályán, sajnos elég későn találtam rá a hivatásomra. Ezért az elmúlt nyolc év szokatlanul tartalmasan telt. Igyekeztem behozni a hiányzó szakmai éveimet, ezért mindig és mindenben részt vettem, amire lehetőségem nyílt. Bemutatók, külön programok, óvodán kívüli programok, szakmai találkozók, továbbképzések és minden, ami elősegítette szakmai fejlődésemet.

A szerteágazó érdeklődési köreimből mostanra kirajzolódott a gyermekek egyik alapvető és legfontosabb szükségletének, a mozgásigényüknek a kielégítése. Ezen területen igyekszem minél változatosabb, minél érdekesebb és minél játékosabb formában biztosítani számukra nap, mint nap a mozgásos tevékenységeket. Teszem ezt a néptánc, az ovifoci és a kölyökfitness módszereivel. Meggyőződésem, hogy ezen a pályán, csak kellő elhivatottsággal lehet fejlődni és kiemelkedő eredményeket elérni. Szakmai életutamra jellemző, hogy folyamatosan továbbképzéseken veszek részt. Mindig keresem, kutatom a lehetőségeket, illetve minden esetben megragadom a kínáló alkalmakat, amikor valami újat, valami mást, valami többet láthatok és tanulhatok.

Amikor 2017 szeptemberében elhelyezkedtem a Hernádnémeti Óvodában, lehetőséget kaptam néptánc foglalkozások tartására, továbbá, hogy 2018 februárjában tartsak meg egy bázisintézményi bemutatót. Ez arra ösztönzött, hogy az eddig autodidakta módon, néptáncos múltamból elsajátított ismereteimet, magasabb szintre emeljem és elvégeztem az „Így tedd rá!” program alapképzését. A foglalkozásaim gyerekek körében aratott sikere és a nagy létszámú érdeklődő előtt megtartott bázisintézményi bemutató után, 2018 áprilisában elvégeztem az „Így tedd rá!” komplex képzését is. 2019 szeptemberében pedig a „Lippogó” program alapképzését. Ismereteim bővítésével egyre változatosabbak lettek a foglalkozásaim. Részt veszek az „Így tedd rá!” táborokban és tagja vagyok a miskolci munkaközösségnek is.

A mozgás továbbra is egyre nagyobb hangsúlyt kapott az életemben és új módszert találtam, 2021 márciusában „Kölyök fitness gyermek aerobics oktató” szakmát szereztem. Nagy örömmel tölt el, a gyermekek körében aratott sikere. Elhivatottan dolgozom azon, hogy már az óvodás korban megszerettessem a gyerekekkel a mozgást.

Óvodánkban már évek óta jelen van az ovifoci, a Bozsik program keretein belüli megvalósítással. 2021 őszén vettem át az ovifocit, mert láttam a labdás játékokon keresztül történő mozgásformában rejlő fejlesztési lehetőségeket. Ehhez 2021 októberében elvégeztem az „MLSZ Grassroots Önkéntes Szervező” képzést. Időközben megtapasztaltam, hogy a gyerekek mennyire jól motiválhatók a focival a mozgásos tevékenységekre, kerestem az utat, hogyan tudnék számukra még több lehetőséget biztosítani. 2022-től már nem csupán intézményi-, hanem egyesületi szinten is tudom biztosítani számukra a részvételi lehetőséget, amely nem csupán a hétköznapi megrendezett tornák, hanem a hétvégi fesztiválok látogatását is lehetővé teszi. Szakmai tudásom továbbfejlesztése érdekében, 2023-ban elvégeztem az „MLSZ Grassroots alap C” képzését, mellyel futball edzői végzettséget szereztem. Így már szakértőként foglalkozhatok tovább a gyerekekkel ezen a területen is.

Mindezek mellett az óvodában számos egyéb feladatot is ellátok. Tagja vagyok az óvodában működő Zöld Óvoda munkaközösségnek és a Minőségfejlesztő munkaközösségnek egyaránt. Én látom el az óvoda honlapjának szerkesztését, frissítését, aktualizálását. Az óvoda gyermekvédelmi felelőseként is tevékenykedem.

A mai napig várom a hétfőket, várom azt, hogy a gyerekekkel együtt játszva minden nap valami újat, valami szebbet, valami jobbat adhassak nekik. A fejlődés számomra soha nem áll meg, hiszek az élethosszig tartó tanulásban!

Hogy ki is vagyok? Egy óvodapedagógus, akit a sors sodort e hivatáshoz és akinek megadatott, hogy szakmájában kiteljesedjen és azt végezhesse nap, mint nap, amit szeret.

„A megszerzett tudás képessé tesz arra, hogy lehetséges megoldásokat találj ki a nehéz helyzetek esetén, és eleve meggátol abban, hogy rossz döntéseket hozz.”
(Tim Peake)

PACHMAYER GABRIELLA

óvodapedagógus

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Avastetői Tagóvoda

Pachmayer Gabriella 2017-től gyakorolja óvodapedagógusi hivatását a Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Avastetői Tagóvodájában.

Az egyéni szakmai fejlődési, továbbképzési lehetőségek keresése közben 2018-ban talált rá az „Így tedd rá!” népijáték, néptáncműszertani programra, melynek céljaival, értékrendjével, korszerű pedagógiai elveivel maximálisan azonosulni tud.

A program megálmodója, elindítója Dr. Balatoni Katalin, aki programjával újraformálta a magyar kultúra megjelenését az oktatás világában.

Az „Így tedd rá!” Néptánc módszertanon alapuló komplex személyiség és mozgásfejlesztés. Itt gyermekek és felnőttek egyaránt, önfelelt játékban és táncélményben részesülhetnek, ahol együtt van a kultúra, pedagógia, élmény, fejlődés és tanulás.

A módszer híven bizonyítja, hogy a gyermekek csak azt tudják eredményesen befogadni, későbbiekben felhasználni, amit minden kényszer nélkül élvezettel végezhetnek.

Az „Így tedd rá” ereje a játék élvezetében, örömeiben rejlik, miközben mozgásra, játékra, táncra, dalra, hagyományainkra tanít, melyekkel az összes kompetenciaterület fejleszthető: értelmi, mozgásos, szociális, kommunikációs melyek az iskolai tanuláshoz szükséges képességeket támogatják. Fontos, hogy a gyermekeket mozgásra, játékra tanítja, nem táncanyagra, ezért nem cél, hogy a tanulási folyamat kimenete produkcióban jelenjen meg. Eszközeivel fejleszti a gyermekek táncos mozgáskészségét, megalapozza a későbbi tánc tanuláshoz szükséges technikákat.

Nagy hangsúlyt fektet a kreativitásra, az önkifejezés örömeire. A program, a mai kornak megfelelő színes, változatos, izgalmas eszközöket és módszereket használ a „rég” hagyományaink, igazi értékeink átadásához.

Pachmayer Gabriella óvodapedagógus a 30 órás alapképzésen elsajátított ismereteket a gyakorlatban átültetve, beépítve megtapasztalta az innovatív program komplex fejlesztő hatását, ezért tudását, eszköztárát folyamatosan bővítve elvégezte a következő 30 órás mesterképzéseket is:

- Komplex fejlesztőpedagógia,
- Ünnepek a néphagyományban,
- Kisgyermekkorú játékos, táncos mozgásfejlesztés,
- Legkisebbek „Így tedd rá” -ja.

Rendszeresen részt vesz az Így tedd rá! nyári táborában, aktív tagja a helyi szakmai munkaközösségnek. 2021-ben a MIÓVI Néphagyományőrző Munkaközössége felkérésére szakmai napon mutatta be az "Így Tedd Rá" népijáték, néptáncműszertant a városi munkaközösség óvodapedagógusainak.

A képzéseken szerzett tudását örömmel, önzetlenül osztja meg kollégáival. Magával ragadó lelkesedése motiváló erőként hat környezetére. Saját csoportjában a mindennapokban alkalmazza a módszert, 2 éve pedig óvodapedagógusi munkája mellett párhuzamosan, a program városi Foglalkozásvezetőjeként folytatja hivatását és tart heti rendszerességgel „Így tedd rá!” külön foglalkozásokat. Ezekre az alkalmakra a már iskolás, korábbi táncos növendékei is visszajárnak.

Óvodai csoportjába járó gyermekek szülei is megszerették a „tulipános” életérzést, családi délutánokon bátran, felszabadultan táncolnak a gyermekekkel, büszkén kísérik fellépésekre a Tulipán csoportot.

A pandémia alatt táncos videókat készített a családok számára. A táncokat, népi játékokat a család apraja-nagyja együtt sajátította el. A táncos cipellők rendszeresen kapnak felkéréseket fellépésekre Miskolc különböző intézményeitől. 2022 nyarán a Perecesi Lovastanya oktatóival, továbbá Trembeczki

Gábor népzeneésszel együttműködve "ÍTR" népijátékokkal, néptáncal, élő folkzenével, állatsimogatóval, lovagoltatással egybekötött délutánt szervezett a kisgyermekes családoknak.

Az idei évben felkérést kapott a Három Királyfi, Három Királynő Mozgalom által 2023. június 10-én, szombaton 11 órakor megrendezésre került kisgyermekes, „Gyereket a magasba!” flashmobjának miskolci lebonyolításra, a közös körtánc, éneklés vezetésére, amely egy hosszútávú együttműködés kezdete.

Életútjának koronáját a „Mintapedagógusi minősítést” 2023. augusztus 9-én kapta meg, Dr. Balatoni Katalintól.

További célja közt szerepel, hogy „Így tedd rá!” mintaintézményi címet nyerjenek el a nevelőtestülettel közösen, melynek egyik feltétele, hogy legalább egy mintapedagógus dolgozzon az intézményben.

Szeptembertől megújult erővel, még több játékkal, táncal várja minden régi és új kis táncosait.

Pachmayer Gabriella Tulipános útja, -ahogyan Ő nevezi- követendő példa lehet a pedagógustársak számára.

*„Nincsenek véletlenek”...hallottam már sokszor, de néha hitetlenkedem...és most ismét meggyőződtem az élet,
hogy nem véletlenül jött szembe velem az "Így tedd rá" tulipános világa”
(Pachmayer Gabriella)*

A több mint egy évtized szakmai eredményei, közösségi élményei, saját és közös fejlődésünk újabb állomásaként 2021 őszétől bevezetésre került az „Így tedd rá!” MINTAPEDAGÓGUS cím, melyet Gabriella is elnyert.

Elkötelezetten hisz a közös célkitűzésekben, munkássága példaértékűen jeleníti meg a magyar kultúra és pedagógia páratlan világát, magas fokon képzett ezen területeken, és lépteivel, szavaival, hangjával, ugrásaival tulipánokat hagy maga mögött gyermekek, családok, közösségek lelkében.

Bízom benne, hogy a munkásságának Hírlevélben történő bemutatásával minél többen követik majd Őt a tulipános úton.

Dr. Balatoni Katalin

Neveléstudományi kutató, néptáncpedagógus

„Így tedd rá!” program alapítója

SIKE CSABÁNÉ
óvodapedagógus
Ózdi Városi Óvodák

Sike Csabáné (szül. Vitkó Erika) óvodapedagógus három gyermek édesanyja, már pályakezdő fiataalként nem csak saját, hanem mások gyermekeiért is felelősséget vállalt.

1984-ben szerezte diplomáját a Hajdúböszörményi Óvóképző Főiskolán és elhelyezkedett óvodapedagógusként az ózdi 2. számú Napköziotthonos Óvodában. 1990-ben az óvoda megszűnése okán áthelyezéssel kezdett az Újváros Téri Óvodában. 2024-ben 40 év elteltével, kiemelkedő hivatástudatának, nevelői tevékenységének elismerésével ugyanebben az intézményben köszönhetjük majd nyugdíjba vonulása alkalmából.

Pályája során kedvességgel, odafigyeléssel, töretlen lelkesedéssel nevelte a gyermekeket. Évtizedeken keresztül önzetlen szeretettel fordult óvodásai felé, hasznos tanácsaival segítette a szülőket gyermekneveléssel kapcsolatos problémáik megoldásában.

Szaktudását folyamatosan fejlesztette, rendszeresen vett részt szakmai továbbképzéseken. Munkáját a mindennapok során lelkiismeretesen, felkészülten végezte. Színvonalas szakmai munkájával, csapatépítő, szorgalmazó együttműködésével elősegítette intézménye hatékony- és eredményes működését. Határozott, következetes, gyermekközpontú gondolkodású nevelő munkája példaértékű munkatársai számára.

Az elmúlt 40 év alatt óvónői munkájában mindig hangsúlyt kapott a gyermekek preventív, sokoldalú személyiségfejlesztése, az óvodapedagógusok módszertani ismereteinek fejlesztése, megújítása. A korai prevenciót felismerve a régióban elsők között szorgalmazta óvodájában Porkolábné dr. Balogh Katalin Komplex Prevenciók Személyiségfejlesztő Programjának adaptálását. Pedagógiai munkájában olyan módszertani kultúrát képvisel, mellyel differenciáltan segíti mind a gyermekek fejlődését, mind a kollégák szakmai kiteljesedését. Vezetőinek munkáját sokrétűen, lelkiismeretesen támogatja. Az új kihívások hatására is minden helyzetben megállja a helyét, a változások friss lendületet adnak munkájának.

Pályázati, publikációs és mentori tevékenysége kiemelkedő volt, mely nagyban hozzájárul kiemelkedően magas szakmai színvonalon végzett pedagógiai tevékenységének elismeréséhez. Mindvégig támogatta a fiatal kollégák szakmai törekvéseit, nyitott volt az új eszközök és módszerek kipróbálására. Éveken keresztül újszerű szemlélettel megközelítve, kiemelten foglalkozott a nevelési területek közül a sajátos nevelési igényű gyermekek ellátásával. A személyi feltételek javasolt megteremtésével, módszertani ajánlásokkal ösztönözte a gyermekek speciális igényeinek megfelelő ellátását. 2010-ben megszerezte képesítését az egyéni bánásmódot igénylő gyermekek fejlesztőpedagógiája terén és szakvizsgázott az integrációs-inkluzív nevelés területén.

Az Ózdi Önkormányzat 2021-ben óvodáit egy önálló gazdálkodási jogkörrel rendelkező intézménnyé vonta össze. Az átszervezés olyan mértékű változást hozott az ágazatban, ami más stratégiát követelt bizonyos szakmai feladatokban is. A Térségi Szakszolgálat fejlesztő pedagógusaként feladatának érezte a kapcsolatteremtést a város intézményei között. Az új helyzetet kihívásként élte meg, új lehetőségeket nyitott meg számára. Munkáját mindig pozitív attitűd és innovatív beállítottság jellemezte. Hivatástudata, a szülők és gyermekek iránti elfogadása és nyitottsága töretlen.

Pedagógusként ezeknek a tulajdonságoknak birtokában, ezáltal eredményes munkát végezve, maximálisan jellemzi a hivatáshoz való kötődés, a magas színvonalú szaktudás és a munkája iránt érzett szeretete, a hivatásértékek felismerése.

Pozitív érzelmi odafordulása a gyerekek, szülők, kollégák, vezetők felé önmagában és emberségben is példaértékű. Mindig nyitott volt az új dolgok befogadására, fontosnak tartotta az együtt gondolkodást,

a csapatmunkát. Fontos számára a gyerekekkel, kollégákkal, szülőkkel kölcsönösen jó kapcsolat kialakítása és ápolása.

Munkáját céltudatosság, körültekintés, a feladatok maradéktalan végrehajtása jellemzi. Mentorként mindig arra törekedett, hogy érdekes, új, ötletes módszereket alkalmazzon a nevelésben, oktatásban. 2016-ban szakvizsgázott a gyakorlatvezető, mentorpedagógus, az iskoláskor előtti nevelés és gondozás intézményeinkben szakterületeken. Tudását önzetlenül, az óvodapedagógus hallgatókat lelkesen motiválva kamatoztatja.

2019-től mesterpedagógusként tevékenykedik, ezzel is magasabb szintre emelve szakmai elhivatottságát és segítve a nevelőtestület és a pályakezdő pedagógusok munkáját is. Feladatai végzése során igyekezett maximálisan megfelelni, eleget tenni a különböző elvárásoknak, igényes, pontos munkát végezni, jó példát mutatni. Arra törekedett, hogy környezetében mindenki jól érezze magát az óvodai közösségben.

Érdemeket szerzett abban, hogy színvonalas produkciókkal vett részt a gyerekekkel városi és óvodai rendezvényeken.

Óvodapedagógusi munkájában a gyermekszeretet, a tudásszerzés és annak segítőkész átadása vezérli. Szeretik a gyerekek, ragaszkodnak hozzá a szülők, elismerik szakmai tudását a kollégák. Közel 40 éves óvodapedagógusi munkakörben eltöltött ideje alatt több száz gyermeket készített fel az iskolai életre.

SZÁDECZKI MÓNICA
óvodapedagógus/mesterpedagógus
Ózdi Városi Óvodák

Kisgyermekkor óta *tudatosan* készült az óvónői pályára.

Szakmája legfontosabb alapjait 1988 és 1992 között a **kazincbarcikai Egészségügyi és Óvónői Szakközépiskolában** tanulta meg. Kiváló tanárai és gyakorlatvezető óvónői segítségével stabil, színvonalas, hasznosítható tudást és gyakorlati tapasztalatot szerzett ezalatt a 4 év alatt, ahol nagy hangsúlyt fektettek a módszertani, pedagógiai és pszichológiai alapok elsajátítására.

Érettségi után azonnal elhelyezkedett dolgozni egy lakóhelyéhez közeli kis falu (Domaháza) 2 csoportos óvodájában. Itt szakmailag jól képzett, tapasztalt kollégák mellett dolgozhatott, akiktől elleshette a szakma csínját-bínját. Rendkívül hasznos tanulóévek voltak ezek a további pályája megalapozásához.

Szerette volna a szakmát még alaposabban megtanulni, *tovább fejlődni*, ezért az itt töltött 7 év alatt munka mellett, levelező szakon elvégezte a **Brunszvik Teréz Óvóképző Főiskolát**.

Falusi óvoda lévén a várostól kissé távol, elszigetelve zajlott ebben az óvodában a gyermekek nevelése, így arra törekedett, hogy minél többféle programot megismerjen annak érdekében, hogy a rá bízott gyermekeket minél sokoldalúbban fejleszthesse, alakíthassa képességeiket, személyiségüket. Kihasználta új ismeretek megszerzésére, a továbbképzések, más óvodákban történő hospitálások adta lehetőségeket. *Folyamatosan törekedett új módszerek felfedezésére, ismeretei, látásmódja tágítására, a tudatos szakmai fejlődésre.*

1996-ban, az Alapprogram bevezetésekor aktívan és tevékenyen részt vett óvodája saját helyi programjának megírásában.

Vezetői ötleteit, javaslatait nyitottan fogadták, így fokozatosan bevezették az óvodában a heterogén korösszetételű csoportok szervezését és a folyamatos reggeli étkezést.

Az évek során megismerkedett a **Montessori óvodai pedagógiai, fejlesztő módszerével**, aminek bizonyos elemeit sikeresnek és eredményesnek ítélte az óvodás gyermekek értelmi képességeinek fejlesztéséhez ezért elvégezte az egy éves Montessori képzést. Így még jobban megismerhette a módszert, a Montessori pedagógia gondolatvilágát, az eszközöket és azok használatát, fejlesztési területeit. Több eszközt is kipróbált a csoportban és amit eredményesnek tartott, azt alkalmazta is a további fejlesztő munkájában, majd kollégái, látva a pozitív eredményeket, szintén bevezették azokat a képességfejlesztésben.

1999 őszén állás felkérést kapott az egyik ózdi Montessori program szerint működő óvodába, amit örömmel elfogadott, hisz vágyott az új kihívásokra, új ingerekre, tapasztalatszerzésre.

Így sikerült egy nevelési évet egy teljesen e módszerrel dolgozó intézmény munkáját megismernie. A Montessori módszer újszerűsége, a sajátos eszközök használata felfrissítette az addig megismert és alkalmazott módszertani ismereteit, ugyanakkor sok ötletet adott a részképességek fejlesztésének további lehetőségeihez. 2000 őszén helyezkedett el jelenlegi munkahelyén, az Ózdi Városi Óvodákban.

Óvodában akkor még kor szerint homogén összetételű csoportok működtek, viszont értelmi képesség, fejlettség szempontjából eltérő a gyermekek érettségi szintje. Eddigi munkahelyein főleg hátrányos helyzetű, roma kisebbséghez tartozó gyermekekkel találkozott, más problémákat tapasztalt, mint ebben a városközponti intézményben.

Sok a jó képességű, korának megfelelő ismerettel rendelkező kisgyermek, de vannak nagy számmal hátrányos helyzetű, magatartásproblémával küzdő, ingerszegény környezetből érkező és aluliskolázott családból érkező gyermek is.

A hiányosságokat és a problémákat látva 2003-ban úgy döntött, hogy elvégzi a fejlesztőpedagógiai képzést. Így szerzett **szakvizsgát a Debreceni Egyetem Hajdúböszörményi Pedagógiai Főiskolai Karán differenciáló, fejlesztő pedagógiai szakon, elsajátította a preventív és differenciáló nevelés, a gyermek-, ifjúság- és családvédelem pedagógiai-pszichológiai módszertani ismereteit.**

A megszerzett tudást azóta is nagyon jól hasznosítja mindennapi munkájában.

Éveken keresztül volt lehetőség a részképesség problémákkal és képességeikben lemaradásokkal küzdő gyermekek csoporton kívüli egyéni és mikro csoportos fejlesztésére.

Vezetője segítségével intézményen belül kialakítottak, felszereltek egy fejlesztő szobát, ahol rendszeresen tudtak egyéni, differenciált fejlesztő foglalkozásokat tartani. Bemutató foglalkozásokat tartott intézményen belüli és más intézményben dolgozó óvodapedagógusoknak az egyéni fejlesztés lehetőségeiről. Örömmel és lelkesedéssel végezte ezt a munkát, szívesen segített a lemaradásokkal küzdő gyermekeknek, a szülőknek és a kollégáknak egyaránt.

Az évek során egyik legkedvesebb tevékenysége a pályakezdők, főiskolai hallgatók mentorálása, szakmai ismereteinek, tapasztalatainak átadása számukra. Az elmúlt évek alatt sok pályakezdő illetve főiskolás mentoráltja is volt, akik azóta sikeresen dolgoznak a pályán és sikereket érnek el szakmai munkájuk során.

Rendszeresen ismerkedik az új módszerekkel, keresi azokat a lehetőségeket melyek elősegítik a gyermekek fejlesztését, képességeik alakítását.

Így talált rá az MLSZ által szervezett kezdeményezésre, **a Bozsik Ovi Focira**. Városunkban első óvodaként csatlakoztunk a programhoz, melynek lényege a rendszeres mozgáshoz való hozzászoktatás, a sport megszerettetése, a közös csapatjáték örömeinek megélése. De kiváló lehetőség a hátrányos helyzetű gyerekek önbizalmának növelésére, a sikerélményhez juttatásra. Hiszen mint tudjuk a hátrányos helyzetű gyerekek legtöbbször mozgásfejlettségükben tudnak kiemelkedni, ehhez pedig a program kiváló lehetőséget ad. A rendszeres mozgás, a sport már az óvodás gyerekeknél is segíti az értelmi képességek fejlődését, hisz mindennek az alapja a mozgás (nagymozgás), kiváltképp a 3-6 éves gyermekek idegrendszeri fejlődésében.

Nagy örömmel vállalta hát, hogy egy csoporttal bekapcsolódjunk a foci programba, sportcsoport vezetőként. Ahhoz, hogy ezt megfelelő szakmai ismerettel tudja vezetni, elvégezte a Grassroots játékszervezői képzést, majd *részt vett a labdarúgás tanítás módszertanát megismertető továbbképzésen*. Ez utóbbi különösen hasznos volt a futball tanítás sikerességéhez.

A Bozsik program segítségével rengeteg új sporteszközzel gazdagodott az intézmény, egyre jobban felszerelt a mozgáseszköz parkunk.

A csapatokban résztvevő gyerekek pedig nagy örömmel, lelkesen kapcsolódnak be a foglalkozásokba, miközben fejlődik mozgáskoordinációjuk, alakul személyiségük.

Több bemutató edzést tartott mind a közvetlen kollégáknak, mind a város óvodapedagógusainak. Bemutatta a program előnyeit, fejlesztő lehetőségeit az érdeklődő óvónőknek és a szülőknek.

2013-ban felkeltette érdeklődését **a projekt módszer** és annak óvodai nevelésben való alkalmazási lehetősége.

Munkája során mindig egyik legfontosabb feladatának tekintette a szabad játék, a játékoság fontosságát és elsődlegességét, olyan módszert keresett, ami a fejlesztés mellett elég időt teremt a gyermekek egyik legfontosabb tevékenységének, a szabad játéknak. Így talált rá a Projekt módszerre, aminek lehetőségeit aztán az internet és szakkönyvek segítségével igyekezett minél jobban megismerni. *Kollégájával* elsőként vezették be és próbálták ki ezt csoportjukban. A bevezetés és

kipróbálás során megbizonyosodtak róla, hogy a módszer kiválóan alkalmas céljaik elérésére, ugyanis itt a folyamatos, kötetlen, párhuzamos tevékenykedtetés megteremti a szabad, elmélyült játékhoz való megfelelő időt és a zavartalanságát.

A csoportnaplót is ezek figyelembevételével saját maguk dolgozták ki. Folyamatosan átgondolva és használva alakult ki a végleges formája, mely a mindennapi munkánk során a legjobban használható számunkra a projekt módszer alkalmazásához. Mivel, hogy jól használható, intézményünk többi csoportja is átvette projekt naplót és mindenki ezzel dolgozik a mindennapi tervező munkája során.

A projekt módszert és annak gyakorlatban való alkalmazását megismertették közvetlen kollégáinkkal is, akik azóta szintén ezzel a módszerrel dolgoznak már csoportjaikban. Intézményünk mind a négy csoportja a projekt módszert alkalmazza. Több bemutatót tartottak külsős óvodapedagógusoknak is tapasztalataik demonstrálására.

Óvodánk 2017-ben elnyerte a Bázisintézmény címet, amit azóta már másodszor is megújítottunk. A pályázat megírásában tevékenyen részt vett szakmai tudásával és ismereteivel.

A Bázisintézményi programok lebonyolítása, koordinálása, beszámoló megírása azóta az ő feladata. Ezen kívül számos bemutató foglalkozást tartott a programok keretében (projekt módszert bemutató foglalkozás, Ovi Foci edzés bemutató stb.), amikről pozitív visszajelzéseket kaptunk a hozzánk látogató résztvevő kollégáktól.

Az évek alatt több eredményes pályázatban vett részt az intézményt támogatva tapasztalataival, ismereteivel és tudásával (Oktatási Hivatal Bázisintézményi pályázat, Zöld Óvoda cím pályázat, Intézményfejlesztési pályázat, Kincses KultúrOvi pályázat stb.)

2020 tavaszán **az intézmény szakmai helyetteseként** új területen is kipróbálhatta magát.

Sok tanulnivalóval, az óvodapedagógus szakmától távol álló tevékenységek során kellett helyt állnia, de szívesen végezte a feladatokat. Új ismeretekkel és tapasztalatokkal lett gazdagabb helyettesi munkája során.

2021. szeptember 1-től Ózd város óvodái összevonásra kerültek. A központosítás eredményeként 12 ózdi óvoda alkotja ezentúl az Ózdi Városi Óvodák-at. E naptól **humán erőforrásokért felelős intézményvezető-helyettesként** is végzi a munkáját, csoportban ellátott feladatain kívül. Feladata a személyi ügyek összefogása, koordinálása, humán erőforrás biztosításának megszervezése, a pedagógiai munka segítése, támogatása, az intézmények szakmai munkájának ellenőrzése, mentorvónők, gyakoronokok szakmai munkájának támogatása stb.

Örömmel vállalta ezt az új kihívást, büszkeséggel töltötte el, hogy vezetője bizalmat szavazott neki e pozícióra való felkéréssel. Arra törekszik, hogy folyamatos tanulással nem csak saját intézményét, hanem a tagóvodák szakmai munkáját is eredményesen, tudása átadásával segíthesse, városunk óvodáinak szakmai hírnevét emelje munkájával, segítő tevékenységével.

Pályája során soha nem tért ki a szakmai kihívások elől, pályafutása alatt sokrétű, színes, változatos feladatok találták meg.

Munkája szakmai színvonalának emelése, gazdagítása érdekében szívesen ismerkedik új módszerekkel, nyitott az innovatív eljárásokra, ha azok munkáját segítik.

Tudását és tapasztalatait mindig a közösség szolgálatába állítja, az óvoda, az óvodás gyerekek érdeke a legfontosabb számára.

„Szeretet nélkül lehet fát aprítani, és szeretet nélkül lehet téglákat formálni, de szeretet nélkül nem szabad gyermekekkel bántani!”

(Lev Tolsztoj)

NOVODOMSZKINÉ KÁJEL ANNA
óvodapedagógus
Ózdi Városi Óvodák

Novodomszkiné Kájel Anna jelenleg az Ózdi Városi Óvodák Újváros Téri Tagóvodájának Őzike csoportjában végzi óvónői hivatását.

Személyében egy közvetlen, barátságos, kedves munkatársat ismerhettem meg. Nyitott személyiségeből, jó empátiás készségeből adódóan mindig megtapasztalhatom azt a szeretetteljes légkört, amely a mai napig jellemzi munka- és embertársi kapcsolatát.

Négy évtizedes óvónői nevelő tevékenységét mindvégig gyermek centrikus pedagógia jellemezte. A befogadó, inkluzív nevelés élete meghatározó pedagógiája volt. A rá bízott gyermekeket magas szintű szakmai tudásának megfelelően nevelte, formálta, készítette őket elő az iskolaérettségre.

Tudását, szakmai felkészültségét folyamatosan szinten tartotta, mindig igazodott az újabb és újabb óvodapedagógusi elvárásokhoz. Nagyon sok továbbképzésen, sokirányú tanfolyamokon vett részt. Az itt megszerzett ismereteit mindig beépítette óvodapedagógusi tevékenysége gyakorlatába.

1982. szeptember 1-jétől tagja a Pedagógus Szakszervezetnek. Több évtizeden át volt a helyi Pedagógus Szakszervezet titkára. Jelenleg pedig 2023. tavaszától Ózd Város Óvodáinak szervezeti titkára. Munkájával mindig maximálisan segíti az új kollégák beilleszkedését. Lelkiismeretesen tájékoztatja őket érdekeik védelméről!

OROSZNÉ KRAJNYÁK MÁRIA
gyógypedagógus
Csillagfürt EGYMI

1997. szeptember 1-jén léptem át első munkahelyem kapuját egy kis faluban, Körömben. Az iskola tanulóinak száma nagyjából 200 fő volt, ahol normál és eltérő tantervű osztályokban tanulhattak a gyermekek, ki-ki képességeinek megfelelően.

A tanulók többsége halmozottan hátrányos helyzetű volt és igen szegény családokból származtak. A szülők alacsony iskolai végzettségűek és munkanélküliek voltak, jellemzően szociális segélyből és egyéb juttatásokból éltek. Itt, ennek az iskolának lettem a napközis nevelője, képesítés nélkül.

Mellette, levelező tagozaton végeztem Sárospatakon a tanítóképző főiskolát, ezáltal folyamatosan mélyíthettem szaktárgyi tudásom, szakmai feladataimat egyre magasabb szinten tudtam elvégezni.

Elszántan és lelkesen kezdtem el pedagógus életpályámat, ami több mint 15 év távlatában is töretlennek mondható.

Az első munkahelyemen 5 évig dolgoztam. Az első 3 tanévben napközis nevelő maradtam. Ezután a főiskola utolsó évében kineveztek szintén képesítés nélkül gyógypedagógiai tanárnak.

Ekkor eltérő tantervű, összevont 2. és 4. osztályban folytathattam a munkám, ami szintén igen nagy kihívást jelentett számomra.

A tanítóképzős főiskolai tanulmányaim végéhez közeledve fogalmazódott meg bennem a gondolat, hogy szeretnék még többet tudni a szakmáról, főleg a sérült gyermekek oktatásáról. Ezáltal több oldalról, változatos módszerekkel tudjam őket tanulásukban támogatni.

2001-ben Ózdra költöztem és ekkor helyezkedtem el a Sajóvárkonyi Általános Iskolába, ahol az első tanévben 28 elsős kis diákkal kezdhettem meg a munkámat, tanítóként.

Közben 2002-ben felvettek a Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Főiskola, tanulásban akadályozottak pedagógiája szakára, levelező tagozatra, amit 2005-ben sikeresen el is végeztem.

2009-ben nyílt rá lehetőségem, hogy gyógypedagógiai végzettségemnek megfelelő munkát is kapjak. Addig kizárólag az alsó tagozatos osztályokban tanítottam és osztályfőnökként tevékenykedtem.

Az integrált oktatás keretein belül, fejlesztő foglalkozásokat is elkezdtem tartani túlórában, annak a néhány SNI-s tanulónak, akik addig ellátás nélkül voltak az intézményünkben. 3 fős csoportokban, jellemzően enyhe értelmi fogyatékos tanulókkal. Akkor tapasztaltam meg napi szinten, hogy az addig általam sok adminisztrációs munkának vélt munka, messze nem volt az, az egyéni fejlesztési tervek és naplók vezetéséhez képest.

Emellett a gyógy- és fejlesztőpedagógusok munkaközösség-vezetője lettem, ami új kihívást jelentett számomra.

Munkám a fejlesztőpedagógusok munkájának segítése mellett, a beilleszkedési-, tanulási-, magatartási nehézséggel küzdő tanulók, illetve a sajátos nevelési igényű tanulók szakértői véleményeinek rendszerezése, aktuális felülvizsgálati kérelmeik megírásának koordinálása volt.

A tanulási nehézséggel küzdő, valamint a sajátos nevelési igényű tanulók vizsgálati kérelmének megindítása, az osztályfőnökök és a szülők segítségével történt. Legfontosabb célunk, hogy minden gyermek a számára legmegfelelőbb módszerekkel, eszközökkel végezhesse tanulmányait, a szakemberek útmutatásai alapján.

Tekintettel arra, hogy akkori intézményemben több, mint 20 %-os a fent említett problémával küzdő tanulóink létszáma, ez a munka majdnem 100 gyermek szakértői véleményének jelentette a rendszerezését, folyamatos figyelemmel kísérését.

Ez szinte napi rendszerességi kapcsolattartást, folyamatos szakmai együttműködést igényelt egyrészt a megyei és országos bizottságokkal és azok szakembereivel, másrészt a szülőkkel.

Elsősorban azonban tanítóként, alsó tagozatos osztályfőnökként végeztem a munkámat, valamint az integrált oktatásban tanuló SNI-s tanulóknak vezettem fejlesztő foglalkozásokat. Ez által jobban

tudtam érvényesíteni az egyéni bánásmód elvét, mely által esélyt teremthettem számukra, a mindennapi életben való eligazodásban, ill. hozzásegíthettem őket a képességeik fejlesztésével, az új ismeretek elsajátításához.

Úgy vélem, hogy munkám egyik elengedhetetlen, kihagyhatatlan része a szülőkkal való kapcsolattartás. Ehhez nagy segítség volt az idő múlása, mert az akkori intézményembe járó hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű tanulók, jellemzően nagycsaládból származtak.

Így egyre gyakrabban fordult elő, hogy egy családból több gyermeket tanítottam az évek folyamán, így ezekkel a szülőkkal való kapcsolattartás több évre is visszanyúlik az időben.

Jellemzően jó kapcsolatot ápoltam ezekkel a szülőkkal, szinte fél szavakból is megértettük egymást. Amikor megoldásra váró probléma keletkezett ilyen háttérrel, sokkal könnyebb volt a problémamegoldás.

A Sajóvárkonyi Általános Iskola körzetéhez 2013/2014-ben 3 óvoda is tartozott. Egy közös TÁMOP-os pályázat kapcsán kerültem napi kapcsolatba az óvodákkal.

Az volt a feladatom, hogy a nagycsoportos gyermekpopulációt felmérjem és a mérési eredmények tükrében kiscsoportos fejlesztő foglalkozásokat tartsak, mindhárom óvodában. Körülbelül 60 fő nagycsoportos óvodás gyermek fejlettségi állapotát mértem fel és értékeltem ki, egyénileg és csoportosan is.

Folyamatos az igényem, a szakmai fejlődésemmel kapcsolatban, ezért lehetőségeimhez mérten próbálok ennek érdekében mindent megtenni.

Az egri Eszterházy Károly Főiskolán szakvizsgás képzésben vettem részt tanügyigazgatási szakértői területen, mely sikeres előrehozott vizsgával zárult, 2014. április 23-án.

Így utolsó előtti pillanatban nyílt lehetőségem a Pedagógus II. fokozatot célzó portfólió feltöltéséhez, amire nagyon büszke vagyok, mert sok bizonytalanság volt ennek lehetőségében.

2014. május 27-én bekerültem az országos szakértői névjegyzékbe, szakterületem: a sajátos nevelésű gyermek óvodai nevelése és tanuló iskolai nevelése és oktatása: tanulásban akadályozottak pedagógiája.

Ugyanebben az évben, lehetőségem nyílt az Eszterházy Károly Főiskolán újabb szakvizsgával zárult képzésben részt venni, ahol tankerület-igazgatási és köznevelési vezető képesítést szereztem.

2015. augusztus 18-tól munkahelyet váltottam, azóta a B.-A.-Z. Megyei Óvoda, Általános Iskola, Speciális Szakiskola, Kollégium és EGYMI Ózdi Tagintézményében dolgozom gyógypedagógusként.

A 2015/2016-os tanévben 3. évfolyamos iskolaotthonos osztályban tanítottam matematikát, környezetismeretet és vizuális kultúrát. Osztályfőnök kolléganőmmel nagyon jó munkakapcsolatot sikerült kialakítanom. A tanulók gyorsan elfogadtak, tanítási óráimon nyugodt, bensőséges a hangulat. Ebben sokat segített a kolléganőm azzal, hogy igen aprólékosan jellemezte a tanulókat, felhívva a figyelmem arra, hogy melyiküknek milyen az érdeklődési köre, mi a legfontosabb a mindennapjaikban. Beilleszkedésem az új munkahelyemre zökkenőmentes volt.

A következő tanévtől, az alsó tagozatos tanulásban akadályozottak munkaközösségének a vezetését is elláttam. Nagy kihívás volt számomra ez a feladat, mert egy tanítási év után egy ilyen megbízatás nagy felelősséggel is járt. Nagy elszántsággal kezdtem a munkámat és sok segítséget kaptam azoktól a kollégáktól, akik az idők folyamán már elláttak ilyen feladatot az intézményben.

Ugyanebben a tanévben utazó gyógypedagógiai ellátás keretén belül, egy óvodában 1 fő nagycsoportos gyermeknek és a szakképzésben 3 fő sajátos nevelési igényű tanulónak biztosítottam a lehetőséget a rehabilitációs foglalkozás által, az egyéni fejlesztésre.

Másfél évig végeztem munkaközösség-vezetői munkát, aztán intézményi belső átszervezést követően lemondtam a felsős munkaközösség-vezető javára, tekintettel arra, hogy a kolléganő több évtizedes tapasztalattal rendelkezett.

Ekkor egyesült az alsós és felsős tanulásban akadályozott munkaközösség, mert megnövekedett az értelmileg akadályozott tanulók létszáma az intézményünkben és indokoltá vált, számukra is létrehozni egy külön munkaközösséget, az értelmileg akadályozottak munkaközösségét.

2017. szeptemberétől már osztályfőnöki feladatokat is ellátok. Nagyon szeretem ezt a tevékenységet, mert a rám bízott gyermekek szüleivel lehetőség szerint próbálok olyan kapcsolatot kialakítani, ami sok esetben túlmutat az iskolai nevelés-oktatás területén is.

Örülök, amikor a szülő megtisztel bizalmával és nyíltan beszél a gyermekéről, annak viselkedéséről vagy bármilyen otthon tapasztaltakról és megpróbálunk közösen megoldást találni esetleges nehézségeivel kapcsolatosan.

Az intézményben töltött munkámról elmondható, szerves részét képezi a főiskolai hallgatók és gyógypedagógiai asszisztensek gyakorlatában való aktív részvétel is.

Rendszeresen segítem a Hajdúböszörményből, Miskolcra, Egerből és Budapestről érkező gyógypedagógus hallgatók terepgyakorlatait.

Többször előfordult már, hogy a hallgató a következő félévi gyakorlatát kifejezett kérésére is nálam tölti, amennyiben a gyakorlat tematikájában lehetőséget biztosít erre.

Az épp aktuális osztályom tanulói mindig nyitottan érdeklődően fogadják a „kis tanár néniket”.

2018-ban felkértek, hogy a Fabula Bt. gondozásában megszervezésre került gyógypedagógiai asszisztens képzésben is részt vegyek szakmai oktatóként. Ez volt az első olyan munkám, ahol a felnőttképzésben is dolgozhattam. Nagy izgalommal vártam az első találkozást a felnőtt csoporttal. Megtapasztaltam, hogy mennyivel másabb a felnőttekkel való munka és a képzésben részt vevő, leendő szakmájuk elméleti és gyakorlati háttérére nyitott hallgatókkal való bánásmód.

Záró dolgozataik értékelését is készítettem el.

2019. szeptemberétől lettem ismét munkaközösség vezető, a tanulásban akadályozott munkaközösség vezetésével bízott meg az intézmény vezetése, ami az egyik legnagyobb kihívás volt az életemben. Tekintettel a nagy osztály létszámra, mert a szakiskolai résszel zárul a tagozat, illetve 18-20 kolléga tartozik a közösséghez. Ennyi ember munkáját még sosem koordináltam. Úgy vélem, hogy megálltam a helyem, mert a mai napig ellátom ezt a feladatot.

2020-ban ismerkedtem meg a Boldogságóra programmal és lehetőségem nyílt elvégezni az ehhez tartozó 30 órás akkreditált képzést: A „boldogságórák” elméletének és módszertanának elsajátítása a pedagógusok és a diákok érzelmi intelligenciájának, valamint pozitív gondolkodásának fejlesztése érdekében címmel, a Jobb Veled a Világ Alapítvány gondozásában.

„A Jobb Veled a Világ Alapítvány Boldogságóra programja a pozitív pszichológia kutatási eredményeire épített élménypedagógiai módszertan, melynek hatékonyságát az ELTE Pozitív Pedagógia Kutatócsoportja empirikus kutatásokkal igazolta.

A program mind a tanárok, mind a gyermekek lelki jóllétével foglalkozik, sőt a szülők bevonására is lehetőséget nyújt!”

„A program a tanév minden hónapjában olyan témát jár körül, mely segíti és támogatja a gyerekeket a hétköznapi problémákkal való megküzdésben, és a folyamatos önismereti fejlesztéssel és boldogságérzetet fokozó technikák bemutatásával személyes, lelki egészségüket is tápláló kompetenciákat fejleszti.

A boldogságórák célja nem az, hogy problémamentes életmodellt állítson a fiatalok elé, hanem hogy vezérfonalat adjon az óvodásoknak, iskolásoknak, hogy könnyebben nézzenek szembe a kihívásokkal, képesek legyenek megbirkózni a problémákkal, valamint, hogy lehetőséget adjon a testi-lelki egészség megtartásához szükséges tényezők tanulmányozására és tudatosítására.”

<https://boldogsagora.hu/tajekoztato/>

A Boldogságóra program szakmai csapatát erősítő szakemberek például Prof.Dr. Bagdy Emőke, Bagdi Bella, Prof. Oláh Attila.

Kezdetben kevésbé éreztem hozzá közelálló témának, aztán kipróbáltam a munkám során a saját osztályomban, ahol osztatlan sikert aratott. Ekkor értettem meg igazán, hogy mekkora szükség van a diákoknak olyan típusú órákra, ahol az érzelmekről beszélünk, először burkoltan, játékos formában. Jellemzően mesefeldolgozás keretein belül, dramatizálva, énekelve, speciális segítő kártyákat használva, aztán kendőzetlenül.

A Boldogságóra program 10 témakörből áll, melyek egymásra épülnek fel és fokról fokra ismertetik meg a boldogság különböző összetevőit, feltételeit. Minden tanév elején 1 tantárgy tanmenetébe építem be a témaköröket, havi egy alkalommal tervezve, aztán a hétköznapiak során ez ettől több időt ölel fel, mert sokkal több igény mutatkozik rá a tanulók által.

Óriási hatása van gyermekre, felnőttre egyaránt egy ilyen óra. Igen erős érzelmeket szabadít fel.

Részlet a 2022/2023-as tanév végi beszámolómból: A Boldogságóra programban 2. éve vesz részt az osztály. Minden gyerek kivétel nélkül nagyon szereti és a havi egy alkalom helyett, sokkal többet igényelne.

Az óra felépítésében eltér a megszokott órák felépítésétől. Relaxáló gyakorlatokkal kezdjük az órát, amelyből több, mint 30 féle van. Pár percet vesz igénybe és a legzaklatottabb tanulóknál is rögtön oldja a feszültséget.

Ezt követi a ráhangoló beszélgetés és magára a hónap témájára való rávezetés. A téma feldolgozása, majd az óra lezárása meditációval.

10 témakörből épül fel a program, havi 1-1 alkalom. Ebben az évben a testnevelés és sport tantárgyhoz tartozó tanmenetbe építettem be ezeket az órákat.

Nagyon hasznosnak találom akár az osztályt, mint közösséget nézem, akár egyes tanulók tekintetében.

Tapasztalatom szerint a tanulók elfogadóbbak egymás iránt, hamarabb felismerik az érzelmeket. Hamarabb megkérdezik egymástól például, hogy mi a baj?

Egyfajta hiánypótló foglalkozásnak tartom az órákat, mert munkánk egyre nagyobb hányadát öleli fel a nevelés és nagy segítséget nyújt ebben. Csak biztatni tudom azon kollégákat, hogy használják, akik elvégezték a hozzá tartozó tanfolyamot, illetve azok, akik még nem végezték el, hogy amennyiben lehetőségük adódik, éljenek vele.

Ugyanebben a tanévben, a harmadik témakör feldolgozását igazoló óravázlat és fényképek alapján a Boldogságóra program szakmai csapata, a hónap csoportjának választotta az osztályunkat a tanulásban akadályozottak csoportjából.

Május hónapban keresett meg szintén a Boldogságóra program szakmai csapatából Fesztbaum Éva, hogy a program közelgő 10 éves jubileumára készülve, filmet készítenek a programban résztvevő iskolákról, mennyire lenne az intézmény, illetve én is nyitott egy ilyen óra részlet felvételére. Igent mondtam, bár tudtam nagy izgalommal fog járni mind az előkészület, mind a felvétel napja. Nagyon megható volt maga az óra, tetszett a megjelent szakembereknek is.

2023. október 25-én Budapesten az Erkel Színházban fogjuk átvenni kollégáimmal az „Örökös Boldog Óvoda és Iskola” kitüntető oklevelet, melyet az elmúlt 2 évben végzett munkák alapján ítéltek intézményünknek.

Nagyon büszke vagyok mind a tanulóinkra, mind a kollégáimra, akik munkáját koordinálom e programban, mert nélkülük ez nem jöhetett volna létre.

A 2021/2022-es tanév végén egy pályázat kapcsán lehetőségem adódott a fejlesztő nevelés-oktatásban részt vevő gyerekeknek farsangi tematikában foglalkozást vezetni. Ez a foglalkozás számomra új tevékenység volt, mert ilyen nagy támogatási szükségletű tanulókkal még nem dolgoztam. Segítséget nyújtottak az előkészületi munkában itt is a kollégák.

Valamint szintén ugyanennek a pályázatnak a keretében nyári tábor került megszervezésre, az egészséges életmód témakörében és a táborban is aktívan kivettem a részem.

Jelenleg első osztályos osztályfőnök vagyok és 7 lelkes tanulóval dolgozunk azon, hogy minden egyes napunk sikeresen záruljon az iskolában, illetve munkaközösség vezetői tevékenységemből fakadóan, a kollégák munkáját, koordinálom, legjobb tudásom szerint segítem, ösztönzőm őket az önfejlesztésre, szakmai fejlődésre.

Rövidtávú terveim között szerepel, hogy a tanulók képességeihez mérten a lehető legtöbbet el tudjam érni a tanított tantárgyaim tekintetében a tanév végére. Ez mindig az első helyen szerepel, ez az elsődleges cél. Valamint a Boldogságóra program elemeinek a beépítése az oktató-nevelő munkámba. További terveim között a szakértői területen való elmélyülés mellett szerepel még, a folyamatos szakmai megújulás, mely által a mindennapjaimban mind hatékonyabban tudjam a munkám végezni.

CSEKÉNÉ ALRICHTER JUDIT

gyógypedagógus

Miskolci Éltés Mátyás Óvoda, Általános Iskola és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény

Csekéné Altrichter Judit gyógypedagógus 1988-ban végezte el a magyar ének-zene tanári szakot az egri Bessenyei György Tanárképző Főiskolán, majd 1997-ben kapott gyógypedagógiai diplomát oligofrénpedagógia szakos tanárként a Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Tanárképző Főiskolán. Ez a végzettség feljogosította őt az értelmileg és tanulásban akadályozott gyermekek nevelésére és oktatására.

Szakmai tudásának továbbfejlesztése érdekében az Eszterházy Károly Főiskolán 2012-ben megszerezte a tehetségfejlesztő tanári végzettséget, majd 2014-ben szakvizsgázott egyéni bánásmód differenciált tanulásszervezés szakterületen. A pedagógus életpálya-modell bevezetéséhez kapcsolódó, az Oktatási Hivatal Projektigazgatósága által szervezett TÁMOP 3. 1. 5/12-2012-001 és TÁMOP 3.1.8 -09/1-2010-0004 tanfelügyeleti és pedagógusminősítési szakértői képzésen, valamint a Mesterpedagógusi próbaminősítési eljárás keretében is sikeresen vizsgázott 2014-ben. Így a következő év januárjától mesterpedagógusi fokozatba sorolták be, azóta végzi szakértői tevékenységét.

Munkáját az értelmileg akadályozott gyermekekkel és fiatalokkal 1986-ban kezdte meg. Pedagógiai tevékenységét többször is megszakította, mivel hét gyermeket nevelő nagy családban élnek. Legfiatalabb gyermekének 2003-ban adott életet, majd a vele otthon töltött évek után kezdte meg máig is tartó magas színvonalú, lelkes gyógypedagógiai munkáját.

Judit mérhetetlen türelemmel és szeretettel tanítja és neveli a rá bízott akadályozott tanulókat. Figyelemmel kíséri nemcsak az iskolai, hanem azon kívüli életüket is, szorosan tartja a kapcsolatot a családokkal. Igyekszik segítséget nyújtani a mindennapi ügyeik elintézésében, hogy élni tudjanak jogaikkal, lehetőségeikkel. Segíti őket érdekeik érvényesítésében. Aktívan bekapcsolódott az Értelmi Fogyatékosok Országos Érdekvédelmi Szervezetének Miskolcon és környékén fogyatékkal élő családok megsegítése érdekében végzett munkába.

A sérült fiatalokkal való tevékenységét áthatja a zene, mely számukra is kiváló önkifejezési lehetőséget biztosít. Ehhez a munkájához használja az ULWILLA módszert, mely alkalmas az akadályozott személyek hangszeres oktatására. 2006 óta vezetője a Paramuzsikusok Ének- és Zenekarának. Az együttessel eredményesen szerepelnek városi és városon kívüli rendezvényeken is. A csoport tagjai heti egy alkalommal jelenleg a mi iskolánkban, a Tüskevárbán gyűlnek össze és muzsikájukkal örömet okoznak egymásnak, a hallgatóságnak és nem utolsósorban jól érzik magukat együtt. Judit, szívügyének tekinti a sérült emberekkel való foglalkozást tartozzanak bármely korosztályhoz.

Intézményünkben, a Miskolci Éltés Mátyás Óvoda, Általános Iskola és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény Tüskevár Tagiskolájában a tanítás mellett szakköröket (néptánc, csengettyű) is tart, kiemelve a tehetséges tanulókat, akiket nagyon sok szép élményhez juttat ezáltal. Tanulóink pedig számunkra okoznak nagyon szép, felejthetetlen pillanatokat egy-egy muzsikálás, fellépés alkalmával. Több, mint tíz éve vesznek részt a Paraszniai Csengettyűtalálkozókon, ahol üde színfoltként szerepelnek akadályozott gyermekeink az ép iskolások és felnőttek között. Nagyszerűen helytállnak, élnek a zene által adott lehetőséggel mely egy összekötő híd lehet a sérült és az ép fejlődésmentű emberek között. Ez a híd jelképezi leginkább Judit munkáját.

JORDÁNNÉ SPISÁK BEÁTA

gyógypedagógus

Miskolci Éltés Mátyás Óvoda, Általános Iskola és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény

Jordánné Spisák Beáta 2017. júniusától dolgozik a Miskolci Éltés Mátyás Óvoda, Általános Iskola és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény Tüskevár Tagóvodájában.

Középiskolában pedagógia szakot végzett és érettségi után azonnal elhelyezkedett Perkupán képesítés nélküli óvónőként. Elkötelezett volt a pálya iránt és 2002-ben óvodapedagógus diplomát szerzett munka mellett a Debreceni Egyetem Hajdúböszörményi Pedagógiai Főiskolai Karán.

Későbbi munkahelyén sok hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű gyermekkel találkozott és úgy érezte, hogy szeretne minél többet és jobban segíteni nekik a felzárkózásban, ezért 2006-ban megszerezte az ELTE Bárczy Gusztáv Gyógypedagógiai Főiskolai Karán a tanulásban akadályozott pedagógia szakos gyógypedagógus képesítést.

2017-ben elvégezte a „grassroots szervező” tanfolyamot, mely alapokat adott a labdás játékok megszervezéséhez. Ezt követően került a szegregált gyógypedagógiai óvodába és már a 2018/2019-es tanévtől a sérült gyermekekkel is bekapcsolódott az OTP BANK Bozsik-fociprogramjába, azon belül is a Grassroots- programba. Ez nagyon új kezdeményezés, hisz ebben a programban leginkább ép értelmű gyermekek vesznek részt, attól eltekintve, hogy nemtől, kortól, fogyatéktól függetlenül részt vehetnek óvodások. A legfőbb célja, hogy a gyerekek érezzék jól magukat!

Az éves program során 4 fesztivál kerül megrendezésre, és a többségi óvodáktól eltérően Jordánné Spisák Beáta nem csak a kollégákkal, hanem a szülők bevonásával vesz részt ezeken.

A sérült óvodások szülei nagyon büszkék gyermekükre, látják az év folyamán fejlődésüket. A tanárnő minden alkalommal a gyógypedagógiai óvodások képességéhez állítja össze a játékos, labdajátékokat. Az év végén a sérült gyermekek is kupát, érmekeket kapnak, ezzel segítve önbizalmuk fejlődését.

Azzal, hogy Jordánné Spisák Beáta a gyógypedagógiai óvodásokat is sikeresen bevonta ebbe a programba, sokban hozzájárult a gyermekek társadalmi integrációjához. A fesztiválokon találkoznak a többségi óvodából érkezőkkel, amikor a „normál” ovisok megtapasztalhatják, hogy a fogyatéktalálással élő gyermekekkel is lehet játszani.

Jordánné Spisák Beáta úttörő munkát végzett azzal, hogy a sérült gyermekekre adaptálta az eredeti programot.

DR. PERJÉGINÉ FARKAS KRISZTINA

gyógypedagógus

Miskolci Éltés Mátyás Óvoda, Általános Iskola és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény

dr. Perjésiné Farkas Krisztina Debrecenben, 1990-ben szerzett általános iskolai tanítói diplomát, gyógypedagógiai szakkollégiumi képzéssel kiegészítve, mely nem véletlen választás volt, már akkor elköteleződött a gyógypedagógia világába. Miskolcra költözve, 1990 szeptemberében az 1. számú Kisegítő Iskolában kezdte meg pedagógiai pályafutását. Később a Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Főiskolai Kar oligofrén szakos gyógypedagógiai tanár szakán 1996-ban szerezte meg második diplomáját. Az 1997/1998-as tanévben óraadóként a Miskolc-Diósgyőri Általános Iskolában nyílt lehetősége alapvégzettségét kiterjeszteni, itt ismerkedett meg az akkor még gyerekcipőben járó inkluzív neveléssel. Az akkor alulról felfelé növekvő általános iskola „átcsábította”, így 1998 szeptemberétől tanítóként kezdett itt dolgozni. Az iskolában egyetlen gyógypedagógusként új szemléletmódot honosított meg, sok módszertani segítséget nyújtott tanító kollégáinak. Közben 2002-ben szerezte meg logopédia szakos gyógypedagógiai tanári diplomáját.

A Herman Ottó Általános Iskola és Munkácsy Mihály Alapfokú Művészetoktatási Intézményben 2007 szeptemberétől az intézmény igazgató-helyettese lett, irányítása alá tartozott az alsó tagozat, a napközi és a logopédiai munkaközösség. Az intézményben vezetése alatt valósult meg az SNI tanulók részleges szegregációs oktatása, mely hite szerint a legjobb ellátási forma ezen tanulóknak. A TÁMOP-os és KEOP-os nagy projekteknek iskolai szintű irányítója és koordinátoraként nagy lehetőséget teremtett az innovációs tevékenységeknek. Eredményeként aktív szellemi alkotója lett az iskola több „Jó gyakorlatának”, a kísérleti jelleggel bevezetett kéttanáros modellnek.

Az iskolában zajló integrációs nevelésről publikált több szakmai lapban (Fókusz, 2005, 2006.;), konferenciákon tartott szakmai előadásokat (Miskolc, Városháza; Lillafüredi Szakszolgálati Konferenciák; Sajószentpéter, Sátoraljaújhely 2006-2011).

Gyógypedagógia hivatását kibővítette a felnőttképzésben oktatói szereppel, valamint logopédiai óraadóként óvodás gyermekek integrált ellátásával, szakszolgálatban és szakképzésben végzett tevékenységekkel.

Mindig a szakmai fejlődés jellemezte, tanulmányait folytatta - két szakvizsgát szerzett.

Intézményünkben a Miskolci Éltés Mátyás Óvoda, Általános Iskola és EGYMI-ben első pillanattól kezdve aktívan részt vállalt az iskola komplex munkájában. BECS-vezetőként csapatával megalkotta az intézmény minőségirányítási programját és koordinálta a pedagógus-vezető-intézményi ellenőrzéseket. A 2018 januárjában induló 3.1.6. EFOP pályázat egyik szakmai koordinátora volt. A 2017-ben alakult Miskolci Tankerületi Intézményközi Gyógypedagógiai Munkaközösségnek sok évig vezetője volt. Egyfajta folyamatos szakmai nyitás, újabb és újabb szakterületre való rálátás, az abban való elmélyülés jellemző munkásságára.

Ennek jegyében egy éve újabb projektbe kezdett, a Könnyen Érthető Kommunikációs (K.É.K.) nyelven meséli újra a kötelező olvasmányokat. A Vuk, A két Lotti, A Pál utcai fiúk, és az Egri csillagok című regények születtek meg ezzel a módszerrel munkásságának köszönhetően. A kötetekhez két, nagyon tehetséges, általános iskolai SNI tanuló készítette az illusztrációkat. Ezek az átírások lehetővé teszik, hogy a sérült személyek és olyan olvasók, akik a korlátozott nyelvi vagy olvasási képességgel küzdenek, befogadhassák ezeket az irodalmi műveket.

Munkáit bemutatta 2023 júniusában, a móri MAGYE konferencián, továbbá 2023 szeptemberében egy MI-TI szakmai műhelymunka keretében.

Dr. Perjésiné Farkas Krisztina gyógypedagógus, logopédus, tanító, mesterpedagógus, utazó gyógypedagógus személyiségének, elhivatottságának, individuális és interdiszciplináris szemléletmódjának köszönhetően gyógypedagógusként aktív résztvevője és támogatója az integráció és inklúzió folyamatának.

Szakmai munkásságának kezdetétől fogva érzékeny a különleges bánásmódot igénylő gyermekek nehézségei, problémái iránt. Pályafutása, életútja, munkájához és a gyermekekhez való hozzáállása példaértékű. Tapasztalatának sokszínűsége egyedülálló. Munkáját pedig ez a tapasztalat, innovatív, individuális és rendszerszintű szemlélet, valamint magas fokú empátia és lelkiismeretesség hatja át nap mint nap.

VARGA BALÁZSNÉ
gyógypedagógus
Homrogi Görögkatolikus Általános Iskola és Óvoda

Varga Balázs 2016.szeptember 1-től dolgozik a Homrogi Görögkatolikus Általános Iskolában. Már a pályázata benyújtásakor kitűnt az elkötelezettsége a gyógypedagógusi hivatás mellett. Az intézményi igény találkozott a pedagógus elvárásaival, ezért a fejlesztés területén gyógypedagógusként kapcsolódott be az iskola életébe.

Az első néhány év alkalmas volt arra, hogy megismerje a körülményeket, a munkatársakat, az intézményben folyó fejlesztő munkát. Megerősítést nyert, hogy egy nagyon rugalmas, innovatív, nyitott pedagógus került az iskolába. Hamar alkalmazkodott a körülményekhez, elvárásokhoz és igazi csapatjátékosként vetette bele magát a közös munkába.

Jelen intézmény hátrányos helyzetű kistérségben található, és tanulói összetétele szerint magas a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű besorolású tanuló, valamint folyamatosan nő az-sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók létszáma, így a nevelőtestület kiemelt feladata, hogy ezt a területet fejlessze. A szakemberek bevonása az intézménybe alapfeltétele annak, hogy valódi, eredményességre törekvő fejlesztő tevékenység valósulhasson meg. Ennek a tervnek a részeként került a pedagógus az intézményfejlesztő csapatba, ahol vezetésével EQ, Neurofeedback és mozgásfejlesztő komplex program összeállítására kerülhetett sor.

A 2019/2020. tanévtől elindult ez a munka a kolléganő aktív irányítása alatt. A munka során szerzett tapasztalatok, együttműködések hozzájárulnak ahhoz, hogy a gyógypedagógus egyéni szakmai fejlődése mellett, az intézmény is hatékony fejlesztő tevékenységet tudjon végezni.

A szakmai munkája, a modern pedagógiai módszerek iránti elkötelezettsége:

Neurofeedback tréner

Neurofeedback terápiát végez és a módszerrel dolgozó többi kollégának szakmai támogatást nyújt. Az EEG-biofeedback tréning az egyik legmodernebb tanulási rendszernek számít napjainkban. A fejtetőn elhelyezett szenzorok és egy készülék segítségével a szakember nyomon követi a számítógép kijelzőjén megjelenített EEG-jeleket. Amennyiben nem az elvárt hullámok mintázata rajzolódik ki, úgy a képzett tréner beállításokat végez.

Fejleszthető területek:

- az idegrendszeri éretlenség, önfegyelem, tanulási nehézségek és a hasznos információ feldolgozásához szükséges gondolkodási harmonizáció elősegítése
- teljesítménynövelés, verbális, auditív és vizuális emlékezet – figyelem és memória fejlesztése
- önkontroll és személyiségfejlesztő tréning
- az agyféltekék koherenciájának együttműködésének elősegítése
- a tanulásért, gondolkodásért, problémamegoldásért, feladat és szabálytudatért felelős agyi hullámok harmonizálása
- a diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia kialakulásáért felelős agyi területek plaszticitásának elősegítése, tünetek enyhítése
- tehetséggondozás, kiemelkedő képességek, részterületek erősítése egyenletesebb és magasabb szintű teljesítmény

Komplex mozgásfejlesztő program kidolgozása és alkalmazása óvodáskortól a tanulás támogatására.

Epigenetikus mozgásszintek ellenőrzése és fejlesztése. A nem kívánt reflexek leépítése. Idegrendszerérlelő mozgásgyakorlatok. Mozgás által stabilizálható az idegrendszer, így a BTMN státuszú tanulók jelentős fejlődése érhető el.

Intézményfejlesztői csoport tagja

Folyamatosan keresi azokat a lehetőségeket, új pedagógiai módszereket, amellyel az intézményben végzett munka hatékonysága növelhető. Erre jó példa az első osztályban már két éve bevezetett hármas forgórendszer alkalmazása, amelynek összeállításában és alkalmazásában vezető szerepet tölt be. Az első osztályba lépő tanulók egy speciális hármas forgó rendszerű fejlesztést kapnak heti 2 alkalommal 6 órában: 1. mozgásfejlesztés 2. szocializációs és általános ismeretek bővítése 3. gyógytorna vagy tanulást segítő foglalkozás.

Támogató, mentorációs tevékenysége

Az osztályfőnökök és a szaktanárok munkájának segítése a mentorálás, a tanulói dokumentáció, a Pedagógiai Szakszolgálattal és a Nevelési Tanácsadóval való kapcsolattartásban. Jelentős szerepet tölt be a tanulók vizsgálatához, felülvizsgálatához kapcsolódó tevékenységben. Munkája elengedhetetlen ahhoz, hogy az intézményben tanulói jogviszonnyal rendelkező fejlesztésre szoruló gyermekek, tanulók megkapják a szükséges egyéni fejlesztést.

KRAJNYÁK PÉTER
történelem, informatika szakos tanár
Megyaszoói Mészáros Lőrinc Közzeti Általános Iskola

Diákjainak nagy része halmozottan hátrányos helyzetű. Fontos a hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatása, motiválása, a tehetségfejlődést támogató környezet biztosítása. Tanár úr nagy hangsúlyt fektet a motivációs és tanulói kreativitást támogató stratégiák tervezésére és alkalmazására.

Módszertani ötletei, a tanulókkal megvalósított jó gyakorlatai jelentős innovációs értéket hordoznak. Munkáiban, az innovatív módszerek, az online tanulási felületek alkalmazása, az IKT eszközhasználat messze túlmutatnak a motiváló szemléltetésen és a tanulók magas szintű aktivitását idézik elő. Szabadságot és önállóságot biztosít diákjainak, támogatja a kreativitásukat, lehetőséget teremt a differenciált foglalkozások megvalósítására. Minden projektjüknek külön blog – oldalt hoz létre, hogy minden tanuló használja. A Socrative, valamint a Redmenta weboldalak segítségével teszteli a tanulókat, akik a teszt kitöltése után azonnal tájékozódhatnak a témakörben elért tudásukról.

Az elmúlt években több tanulója részesült díjazásban történelem és informatika szakköri tevékenységeket bemutató csapatversenyeken. Tanulóival megalkotott GPS alapú helybázisú játéka 2015-ben országos szinten az első helyet érte el, nemzetközi szinten, Firenzében pedig a negyediket. A játékot a tanulók mutatták be a szakértői zsűrinek.

Filmkészítés terén is van néhány próbálkozása. Az egyik, a tanulók szereplésével készített kisfilm, amelyben a technikai kivitelezésért volt a felelős, országosan az első helyezést érte el.

Kedvelt, gyakran használt alkalmazásai, weboldalak:

Genially, Canva, Redmenta, Socrative, Kahoot, Blogger, Facebook, Google Forms, Google Drive

A miskolci sortűz című alkotás technikai kivitelezője, amely alkotás az érdeklődők számára a youtube-on megtekinthető. További munkái, a MicroTour Location-Based Game, valamint a Hipersuli és egyéb informatikai tevékenységek iskolánkban pedig, a <http://microtourlbg.blogspot.hu/> oldalon érhetők el.

DR. SZOBOSZLAI ATTILÁNÉ
pedagógus
Miskolci Görögkatolikus Általános Iskola

Pedagógus diplomáját 1987-ben szerezte Sáropatakon a Comenius Tanítóképző Főiskolán könyvtár szakkollégiumon. 36 éve ugyanott dolgozik, a jelenlegi Miskolci Görögkatolikus Általános Iskolában. Egész napos (korábban iskolaotthonos) rendszerben magyar nyelv és irodalmat, környezetismeretet, ének-zenét, vizuális kultúrát, technika és tervezés tantárgyakat tanít negyedik osztályban, de a matematika tanítása is közel áll hozzá.

Figyelemmel kíséri a tanulók erősségeit, gyengeségeit, támogatást és segítséget kapnak tőle. Mindig a tanulók fejlődését tartja szem előtt. Az általa készített játékos feladatokkal elősegíti a kritikus gondolkodásuk, problémamegoldó képességük fejlődését. Szeret a gyerekeknek nyelvi játékokat, rejtvényeket, fejtörőket összeállítani. Vidám színfoltjai óráinak a nyelvtörők, találós kérdések.

A Wordwall, LearningApps, Trimino, Genially, Technologic internetes felületen különböző feladatokat készít a diákoknak, így téve változatossá, játékosá a tanítási óráit. Hiszi és tapasztalja, hogy a személyes példa mintaértékű tanítványai számára.

Igyekszik fejleszteni saját pedagógiai készségeit, ismereteit. Szem előtt tartja, hogy a tanulás örömteli és felfedezéssel teli legyen. Szívesen vesz részt továbbképzéseken, nyílt órákon. Az ott szerzett tapasztalatokat, jó gyakorlatokat örömmel osztja meg kollégáival.

Száma számára valóban kapcsolódást jelent interaktív tananyagok, PowerPoint-ok készítése, feladatlapok, felmérések összeállítása. Folyamatosan törekszik megszerzett ismereteinek bővítésére, sokat kutat könyvekben, interneten új, érdekes feladatok, játékok kapcsán. Törekszik rugalmasan alkalmazkodni a diákok változó szükségleteihez. Célja tanítványainak életre szóló élményt nyújtani az iskolában.

Az iskola alsós humán, reál, valamint vizuális kultúra és technika munkaközösségének is tagja. Diákjait lelkiismeretesen készíti fel különböző versenyekre: versmondó, mesemondó, olvasás, helyesírás, szépíró, szövegértési, ének, környezetismereti verseny.

Nagy figyelmet fordít a tanterem dekorálására, ezzel is segítve a diákok koncentrációját, motivációját és kreativitását, ösztönzi a tanulást és a közösségi együttműködést, miközben nyugodt és kellemes környezetet teremt.

Az intézményben folyó minőségbiztosítási rendszeren belül kilenc éve folyamatgazda. Feladata a negyedik, hatodik és nyolcadik osztályból továbbtanuló gyermekek tanulmányi eredményének nyomon követése, a kapott eredmények feldolgozása, azok megosztása a kollégákkal, beszámoló készítése, és ezek nyilvánosságra hozatala az iskola honlapján. Ezzel a munkával hozzájárul ahhoz, hogy az intézmény vezetése és pedagógusai pontos visszajelzést kapjanak volt tanulóik tanulmányi előmeneteléről.

2016-ban sikeresen megszerezte a pedagógus II. kategóriát. Ez rendkívül fontos mérföldkő volt életében, melyben szakmai hozzáértése és elkötelezettsége elismerést nyert.

Pedagógiai hitvallása, hogy a nevelés és az oktatás szoros egységben működik jól. Az egyéni bánásmódot szem előtt tartva, a gyerekek képességét, adottságát, Istentől kapott talentumát figyelembe véve, tanítási órán kívül is foglalkozik velük, figyelemmel kíséri mindennapjaikat. Olyan tanító néni szeretne lenni, aki diákjai számára nem csak egy tanár, hanem egy életre szóló mentor is legyen.

*„A gyermek világra nyitott lény.
A simogatásra simogatással, a jókedvre jókedvvel,
tevékenységre tevékenységgel felel.”
(Mérei Ferenc)*

PARONAINÉ SÉRA GABRIELLA
pedagógus
Pácini Általános Iskola

Paronainé Séra Gabriella 2009 szeptemberétől tanít intézményünkben. Német nyelv szakos tanár és osztályfőnök. Tanítási óráin változatos munkaformákat és egyéni módszereket alkalmaz, melyeket a tantestület tagjaival is megoszt.

Az értekezletek aktív résztvevője, hatékony javaslataival erősíti a közös célok megvalósulását. Szívesen vesz részt a továbbképzéseken, melyek jól hasznosulnak a mindennapi nevelés és oktatás során.

A témahetek közül a PÉNZ7 felelőse és megvalósítója.

A tehetséggondozásban is aktívan tevékenykedik, tanulóit versenyre készíti fel.

Kiemelkedő a pályázatokon való részvétele, több pályázat megírásában és lebonyolításában is részt vett, ezek a következők:

- Az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő által meghirdetett, "Innovatív tanulási környezet kialakítása és komplex tehetségsegítő programok megvalósítása", **NTP-INNOV-21-0123** számú "**Bábozzunk!**" című pályázata nyertes lett, amit kolléganőjével sikeresen megvalósítottak.
- Tavasszal a **HATÁRTALANUL PROGRAM** (HAT-KP-1-2022/1-001366 ERDÉLY) nyerteseként vitte iskolánk hetedikeseit Erdélybe, ahonnan tudásban és élményekben gazdagon tértek haza.

Elhivatott és kiemelkedő munkájáért a Sárospataki Tankerületi Központ elismerő oklevelét vette át a 2022/2023-as tanév végén.

KALÓZ ILONA

pedagógus

Péczeli József Általános Iskola és AMI

Intézményünkben ő az a pedagógus, akinek a munkája, tevékenysége és a modern pedagógiai módszerek iránti elkötelezettsége példamutató lehet a pályakezdő pedagógusok számára.

Kalóz Ilona a pedagógus pályán 37 évet töltött. 36 évet egy iskolában, a jelenlegi munkahelyén, a Péczeli József Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskolában.

1987-ben diplomázott a Debreceni Tanítóképző Főiskolán, általános iskolai tanító és orosz nyelv és irodalom szakkollégiumi végzettsége lett. 1987. augusztus 15-től a Putnoki 2. sz. Általános Iskola tanítója lett a mai napig. Olyan pedagógus közösségbe került, akik elismert, nagy tudású szakemberek voltak. Tanító-nevelő munkájában segítettek, minden új dologgal megismertették, így kezdett lassan fejlődni a szakmai együttműködése. A 36 éve alatt sok osztálya, sok nebulója volt, így a tanulói csoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése, esélyteremtés, nyitottság a különböző társadalmi-kulturális sokféleségre, integrációs tevékenysége, osztályfőnöki tevékenysége évről-évre alakult, fejlődött.

Iskolaotthonos rendszerben tanított nagyon hosszú ideig magyar nyelvet és irodalmat. Ennek az oktatását minél jobban szerette volna művelni, ezért legtöbb olvasástanítási módszerrel megismerkedett. 1991-ben a nyelvi, irodalmi, kommunikációs nevelési program felkészítő tanfolyamán, 1992-ben a Heurisztikus programozású olvasás és írástanítás alkalmazása című tanfolyamon, 1993-ban pedig „Integrált metodikájú anyanyelvi módszer” (Lovász-féle) felkészítő tanfolyamán vett részt. Ezzel erősítette a szakmai feladatok, tantárgypedagógiát, amihez társult a tanulás támogatása is. Minden programból a tanulóinak szükséges dolgokat emelte ki.

Az olvasás és írás tanítása során azt tapasztalta, hogy egyre több diák nehezen sajátítja el az olvasás, írás tudományát, ezért jelentkezett 1998 tavaszán a „Diszlexiás és diszgráfiás gyermekek fejlesztő pedagógiája kisiskolás korban” című 60 órás tanfolyamra. A pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezésénél minden új ismeretet fel tudott használni.

Iskolájában a hátrányos helyzetű tanulók száma magas. Minél jobban meg szerette volna ismerni őket, konfliktusaikat jól kezelni, ezért 1998 decemberében az Eszterházy Károly Tanárképző Főiskola által meghirdetett Tanári hatékonyság fejlesztése (Gordon tréning) és kommunikáció- konfliktuskezelés továbbképzésen is részt vett.

1990-2002-ig minden nyáron a „Gyermekek táboroztatásért Alapítvány” által szervezett vándortáborozáson vett részt. Itt tudta előhívni a 2000-ben megszerzett túravezetői tudását. Megismertette tanulóival Magyarország szép tájait, értékeit, hagyományait. Táboroztatás az Erzsébet-tábor formájában folytatódott a 2014/2015. tanévben.

Az iskolában integrált oktatásban vesznek részt a sajátos nevelésű diákok. Két osztályában is volt 1-1 ilyen diák. A BTMN -s tanulók száma is magas egy osztályközösségben. A kolleganő elhatározta, hogy e témában bővíti ismereteit. 2001-ben gyógypedagógiai asszisztensi képesítést szerzett. Bővült a tanuló személyiségének fejlesztése, az egyéni bánásmód érvényesülése, a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló többi gyermekkel, tanulóval együtt történő sikeres neveléséhez, oktatásához szükséges megfelelő módszertani felkészültsége. Ezzel hozzájárult a tanulóinak személyiségfejlesztéséhez. A 2012/2013. tanévig fejlesztő foglalkozásokat tartott a BTMN-es tanulóknak.

Informatikai eszközökkel való megismerkedése 1996-ban 40 órás számítógépes alapismeretek című tanfolyammal kezdődött el. 2005-ben két számítástechnikai továbbképzésen vett részt: Szövegszerkesztés, táblázatkezelés és Számítógéppel támogatott tanóra.

2010-ben Integrációra érzékenyítő továbbképzési programon és Multikulturális tartalmak és interkulturális nevelés tanfolyamon bővítette ismereteit.

Arra törekedett, hogy mindig olyan teremben taníthasson, ahol van digitális tábla. Használatát 2011-ben elsajátította Interaktív tábla használata a pedagógiai gyakorlatban c. továbbképzésen. Használja az OFI által készített e tananyagot, digitális tankönyveket. A tanulói szeretik, szívesen dolgoznak az interaktív táblánál.

Pályafutása alatt több bemutató órát tartott: az egyik az Apáczai Kiadó kérésére történt. Nyelvtan órát tartott úgy, hogy bemutatta hogyan használja az Apáczai Kiadó nyelvtan könyvét. A másik két óráját szakmai továbbképzés keretén belül tartotta az Ózdi területhez tartozó tanítók számára. Olvasás órán új ismeretet tanított kooperatív módszer felhasználásával. A harmadik órája nyelvtan: a kiejtéstől eltérő szavak helyesírásának gyakorlása volt, kooperatív technikával.

Szülőkkel jó kapcsolatot épített ki. A közösségi élet eseményeiről, kirándulásokról, szereplésekről interneten keresztül tájékoztatja a szülőket.

A 2015/2016. tanév elején a „Köznevelés az iskolában” projekt Partnerség és hálózatosodás modul szakmai támogatásával megvalósított események és tevékenységek módszertani bemutatása címmel pályázatot készített Iskola-szülő együttműködésére. Az OFI felkérésére Kipróbáló pedagógus volt, véleményezte a 2015/2016. tanévben bevezetésre került, Matematika 3. tankönyvet és munkafüzetet, online munkanapló felhasználásával. Úgy gondolja, a mai gyerek számára nagyon fontos a változatos módszerek, munkaformák, az IKT eszközök használata. A pedagógus munkában adódó nehézségeket mindig feloldja a gyerekek iránti szeretete. Dráma és élménypedagógia, boldogság óra, az órái elengedhetetlen részévé vált.

KALÓZNÉ GERENDAI MÁRTA
pedagógus
Péczeli József Általános Iskola és AMI

Intézményünkben ő az a pedagógus, akinek a munkája, tevékenysége és a modern pedagógiai módszerek iránti elkötelezettsége példamutató lehet a pályakezdő pedagógusok számára.

Kalózné Gerendai Márta tíz éve dolgozik az iskolánkban. Magyar nyelv és irodalom – könyvtár szakon végzett a nyíregyházi Bessenyei György Tanárképző Főiskolán 1994-ben, majd drámapedagógusi végzettséget szerzett 2005-ben a Színház – és Filmművészeti Egyetemen, Gabnai Katalin osztályában. Jelenleg az Eszterházy Károly Katolikus Egyetem matematikatanár szakos hallgatója, ebben a tanévben fogja befejezni a tanulmányait. 26 év magyartanítás után vállalta, hogy elvégzi a matematika szakot, annak érdekében, hogy az iskolánkban ne legyen szakos hiány.

Az elmúlt években is folyamatosan tanult, igyekezett olyan szakmai továbbképzéseken részt venni, ahol a megszerzett ismeretek közvetlen segítséget nyújtottak a mindennapi munkája során. Foglalkozott hatékony tanuló - megismerési technikákkal, kooperatív módszerekkel, IKT-s technikákkal, helyesírási ismereteit is felfrissítette. A leghatékonyabb továbbképzésnek azonban azt találta, ahol az élménypedagógia rejtelseibe vezették be. Megtanulta a tapasztalati tanulás és tanítás alapjait. A mindennapi gyakorlatában ötvözi a drámapedagógia és az élménypedagógia elemeit, és egy hatékony módszertani eszköztárat, egy jó gyakorlatot állított össze. Ez lehetővé teszi, hogy a tanítási órák mindegyikén változatos, színes, játékos munkaforma alakuljon ki.

Mindig hatalmas lelkesedéssel keresi a fejlődési lehetőségeit, a tanultakat pedig azonnal alkalmazza a tanítási óráin vagy az iskola életében, úgy, hogy tevékenységével kivívta a régi és az új kollégái elismerését is.

Több sikeres, megnyert pedagógiai pályázattal büszkélkedhet. Ezek közül a legelső a Takács Etel Pedagógiai Alapítvány által meghirdetett „Kézikönyvek titkai” elnevezésű, többfordulós, országos pályázat volt, amelyet 2012-ben nyert meg. Egy másik országos pályázatot 2018 tavaszán sikerült megnyernie egy módszertannal foglalkozó írással, amelynek eredményeképpen a II. Modern Pedagógus Konferencián jelenhetett meg előadóként neves szakemberekkel egy sorban.

Az elmúlt években több konferencián tartott előadást a drámapedagógia és az élménypedagógia mindennapi használatáról Budapesten, Dobogókőn, Miskolcon.

Nagy elismerés volt számára, hogy az elmúlt tanévekben lehetősége nyílt arra, hogy a Miskolci Egyetemen tarthatott tréningeket szakvizsgára készülő hallgatóknak élménypedagógiai és drámapedagógiai játékokról, mindennapi pedagógiai helyzetekről és azok kezeléséről.

Az egyik tanfolyamon megismerkedett a KIP-es módszerrel, a tanfolyam zárásaként ő tartotta a kollégáinak, a tantestület tagjainak a bemutató órát.

A Boldogságprogram által meghirdetett Képzők képzése elnevezésű pályázaton is sikeresen szerepelt 2013-ban, és részt vehetett a tréner – felkészítésen. Ennek további hozadéka közé tartozik, a háromnapos tréningek megtartása a program által biztosított helyszíneken.

Az azóta eltelt években folyamatosan tartott jelenléti és online tréningeket 30 órás akkreditált képzések keretén belül, az országban működő pedagógusoknak. Tréneri munkáját az iskolánkban is kamatoztatja. Nagyon jó a kommunikációja nem csak a kollégákkal, hanem a gyerekekkel is. Együttműködő, pozitív gondolkodású, innovatív szemléletű, lelkes, aktív kolléga, akit a kollégái és a tanítványai is szeretnek, tisztelnek, elismernek.

GYAPJASNÉ KALÁSZ VERONIKA

pedagógus

Szent Miklós Görögkatolikus Általános Iskola, Óvoda és Alapfokú Művészeti Iskola

Gyapjasné Kalász Veronika a Szent Miklós Görögkatolikus Általános Iskolában dolgozik 22 éve pedagógusként. Tanulmányait a Sárospataki Tanítóképző Főiskolán végezte 2002-ben tanító szakon, angol műveltségi területen.

Kiemelt érdeklődési területe az oktatás folyamatában: LEGO- és képregény program használata az angol nyelvórákon.

Mindkét eszköz élvezetesebbé, változatosabbá teszi a nyelvórákat, a gyerekek könnyebben megnyílnak, kommunikálnak, ha saját alkotásról kell beszélniük. Kreativitásuk, nyelvi és kommunikációs kompetenciájuk észrevétlenül fejlődik. A LEGO elemeket leginkább az első két évfolyamon alkalmazza az új szókincs gyakorlására, elmélyítésére. 3. és 4. évfolyamon már rövid angol nyelvű meséket dolgoznak fel LEGO- és képregény készítő program használatával. Megépítik a jeleneteket és ezek segítségével el tudják mondani a mesét. Képregény készítésekor már nem csak a kommunikációs képességekre fektetik a hangsúlyt, hanem az íráskészség is jelentősen fejlődik a mese feldolgozása közben. A gyerekek számára nagyon fontos, hogy mindkét esetben pozitív hatások érik őket, sikerélményt nyújt képességeiktől függetlenül.

Tanulmányai és pályafutása során nagyon meghatározó volt a tavalyi tanév kolléganőnek. Pedagógus-szakvizsga képesítést szerzett biblioterápia szakiránnyal. Nemcsak egyszerűen új módszereket tanult, hanem megváltozott a szemléletmódja is. Az eszköz évszázadok óta ismert: a mese. Tanítóként eddig is kötődött a mesékhez, fontosnak tartotta, hogy jelen legyen a gyerekek életében. Az olvasásórákon a tankönyvben szereplő mesék és szövegek szereplőit és a cselekményt az érzelmek felől közelítik meg. Saját tapasztalata, hogy az óra így is eléri az eredeti célját, de a hagyományos szövegfeldolgozáshoz képest nagyobb hangsúlyt fektetnek a gyerekek érzelmeire, amely lehet negatív és pozitív is. Meg kell tanulniuk, hogy mindkettő érvényes és kimondható, kifejezhető. Az irodalomterápiás elemek integrálásának a mindennapi oktatási munkába gyakorlati haszna is van: fejlődik a szövegértés, kommunikációs és anyanyelvi kompetenciák, empátiás képesség, érzelmi intelligencia, figyelem, koncentráció és a kritikus gondolkodás.

Az elmúlt tanévben hat foglalkozásból álló csoportot facilitált. Már a harmadik foglalkozáson érezhető volt a változás a gyerekeknél. Türelmesen megvárták egymást, reflektáltak egymás mondandójára, bátran elmondták jó és rossz érzéseiket is. Tapasztalták, hogy nincsenek egyedül a problémáikkal, érzelmeikkel, mások is hasonló helyzetben vannak. A foglalkozásokon többféle megoldási útvonalat ismerhettek meg a problémák és a negatív érzelmek feloldására.

Pozitív tapasztalatai alapján a következő tanévben, többféle elgondolása is van a módszer elindítására. Az alsós korosztálynak nagyon fontos a mindennapi mesehallgatás, ezért a reggeleket így fogják indítani. Minden gyerek más szociokulturális környezetből és más érzelmi állapotban érkezik az iskolába reggelente. Ezeket a szélesen eltérő érzelmi különbségeket lehet a mesével közelíteni egymáshoz. Mivel mesehallgatás közben ellazulnak, megnyugodnak, csökken a szorongásuk és nő a biztonságérzetük. Mindemellett a mese közösségformáló erővel bír, fejlődik a belső képalkotó képességük, a figyelmük és a koncentrációjuk. Ez az első nagyon fontos lépés a gyerekek olvasóvá neveléséhez.

KÁLLAI BALÁZS

pedagógus

Szent Miklós Görögkatolikus Általános Iskola, Óvoda és Alapfokú Művészeti Iskola

A Szent Miklós Görögkatolikus Általános Iskolában tizennégy éve dolgozik pedagógusként. Fő tárgyai a biológia, technika és tervezés. Pár év tanítás után úgy gondolta, hogy több lehetőség rejlik a pedagógiai munkában, hiszen a diákoknak biológia tantárgyból elég nehéz képek és ábrák nélkül könyvből tanítani. Pedagógiai tanulmányait így külföldön is próbálta fejleszteni, amikor is megismerte a S.T.E.M irányzatot. A **S.T.E.M** egy mozaikszó, ami a science (tudomány), technology (technológia), engineering (mérnöki tudományok), mathematics (matematika) területeket foglalja össze és magyar vonatkozásában az MTMI (matematika, természettudomány informatika) tantárgyakat.

A művészetek (ART) bevonásával egy új irányvonalat kapunk így: a STEAM kifejezés arányában megváltoztatja a természettudományok iránti érdeklődést, hiszen projektek keretén belül több tantárgy bevonásával is lehet tanítani az adott tantárgyat.

A gyerekek természetükből adódóan kíváncsiak a világra, ezért rengeteg lehetőség nyílik arra, hogy a környezetünkben lévő játékokokon keresztül (pl. LEGO robotok, 3D nyomtatás) megismerjék azt.

A foglalkozásokon kis létszámú csoportokkal dolgoznak. Segítségükre vannak a már meglévő interneten elérhető szoftverek, melyeket a diákok tableten használhatnak, illetve a csoportok laptopot is kapnak programozáskor. Minden esetben kivetítik, SMART STEM tanteremben és együtt dolgoznak az új téma feldolgozásán, így könnyebbé válik számukra a tanulás ezen formája. Nem használnak tankönyvet, hanem ötvözik az alkalmazásokat a fogalmakkal és screenshottal, vagy internetes levélfelületen elküldik maguknak.

Manapság a versenyképesség minden korábbinál jobban befolyásolja a diákok jövőjét. A technológiai fejlődésekkel és ezek használatával felkészültebbek és dinamikusabbak lesznek a szakmákban. Az innováció jelentősége a pedagógiai munkában fontosabb, mint valaha. A mai kor oktatási szférája viszont már tudatosan, az igényekhez mérten készül az új innovatív pedagógiai módszerek elsajátításához.

Meggyőződéssel vallja, hogy ezek az eszközök biztosítják a diákok számára azon újítások alapelvét, melyet a XXI. században „feltaláltak és fel fognak találni”, hiszen a robottechnológia mindenhol megtalálható, amit az erre alkalmas szakemberek programoztak be. Pedagógiai munkájával ebben szeretné segíteni, irányt mutatni a jövő nemzedéke számára. Jelmondata:

”Hiszem, hogy a jövő nemzedéke olyan munkában fog dolgozni és tevékenykedni, amelyet még fel sem találtak”

Két kisfilm a munkáikról az OZONTV korábbi adásai között, valamint a Youtube-on megtekinthetők.

KOSSUTH SZABOLCSNÉ

pedagógus

Szent Miklós Görögkatolikus Általános Iskola, Óvoda és Alapfokú Művészeti Iskola

Negyvenkét éve dolgozik a Szent Miklós Görögkatolikus Általános Iskolában, Edelényben. Pályafutását, motivációját talán Csermely Péter gondolatai írják le a legjobban: „A jó tanár egész életén át ható példát ad, egy olyan új világot nyit meg emberségben és tudásban, amelyet a diák soha nem felejt el.” Legfőbb célja, olyan példát mutatni, ami egy életén át hat a diákokra. Az a hit vezérli, hogy megnyissa a gyermekek számára azt a csodálatos világot, amit a tanulás és a tudás együttesen kínál.

Diplomáját 1986-ban szerezte Sárospatakon a Comenius Tanítóképző Főiskolán. Azóta is folyamatosan képezi magát, nyitott az újra, érdeklődik az innovatív módszerek iránt. 2016-ban ismerkedett meg a LEGO Education programjával, ami azóta nélkülözhetetlen eleme munkájának.

A gyermek számára játékot jelentő kockákkal eleinte a matematikaóráit színesítette, majd kidolgozott egy programot az olvasás-írás, szövegértés tanításához is.

Mindemellett a technika és környezetismeret tananyagait is gyakran építi, eleveníti meg LEGO elemekkel. Ilyenkor a tanulói megfogalmazásuk szerint „játszanak”, miközben a különböző kompetenciaterületeket érintve, szinte minden kompetenciájukat fejlesztik.

Kiemelt hangsúlyt helyez a diákok digitális kompetenciájának fejlesztésére, az eszközök, online felületek, programok használatára. Gyakran készít saját digitális tananyagot, ppt-eket is.

Tagja több online szakmai csoportnak, ahonnan gyakran merít ötletet.

A tananyag feldolgozásához, annak elmélyítéséhez igyekszik minél változatosabb munkaformákkal színesíteni tanóráit. Segítségül hívja a padlórobotokat a mesék, elbeszélések történetének feldolgozásához, szófajok, mondataalkotások, és a matematikai alapműveletek gyakorlásához egyaránt.

Nagy hangsúlyt fektet a tehetséggondozásra, melynek eredményeként több tanulója országos versenyeredményekkel büszkélkedhet.

A rábízott gyermekek szellemi fejlődése mellett nélkülözhetetlen számára a testi és lelki fejlődésük egyensúlya. A tanítás mellett a felnőttoktatásban is munkálkodik.

Vallja, hogy ezen újítások, módszerek együttes bevezetése a tanítás folyamatában segít diákjainak a jövő kihívásaival lépést tartani. Igyekszik őket a 21. század megváltozott elvárásaira felkészíteni.

MÓZES-JÓNA NIKOLETT

pedagógus

Szent Miklós Görögkatolikus Általános Iskola, Óvoda és Alapfokú Művészeti Iskola

2019 szeptemberében kezdte összefüggő szakmai gyakorlatát a Szent Miklós Görögkatolikus Általános Iskolában, itt szerezte első pedagógiai tapasztalatait. Az Eszterházy Károly Egyetem osztatlan tanárképzésén végzett, informatika- és média-, mozgókép- és kommunikációtanár szakpárral.

Az elöltött egy év eredményesnek bizonyult, így 2020 augusztusa óta informatika tanárként dolgozik az iskolában. Szereti a kreatív, változatos munkavégzést, intézményünkben minden feltétel, támogatás és lehetőség adott ehhez. A digitális kultúra óráin törekszik a tananyag változatos feldolgozására, a tevékenység központú foglalkozásokat helyezi előtérbe. Elengedhetetlen az algoritmikus gondolkodás fejlesztése a lehető leghamarabb, ebben nyújt jelentős segítségét az, hogy már harmadikosok számára is kötelezővé vált a tantárgy. Különösen nagy hangsúlyt fektet kolléganőnk tehetséggondozásra, ami komplex módon valósul meg, STEM szemlélettel.

2016 óta elérhető tanulóinknak a robotika szakkör, amelyet szintén alsóbb évfolyamokon is megszerveznek. Az eszköztárunk rendkívül változatos, az elsősök gyorsan megismerkednek a padlórobotokkal, Tiny oktatórobottal, majd a LEGO WEDO 2.0-val és LEGO Spike Prime készletekkel, mikrokontrollerekkel. A heti alkalmakon túl, megyei, regionális, országos versenyfelkészülésekkel biztosít lehetőséget, hogy a lehető legtöbbet hozza ki diákjaiból. Több 3D nyomtató, 3D szkennel, lézervágó is a használható eszköztár része, ezen technológiák ismertetése nélkülözhetetlen a jövőre nézve. A tanórákon túl, 2022-től a Maker's Red Box (Jövő városa), kerettörténetbe ágyazott pedagógiai módszer nyitott új lehetőséget a STEM alapú oktatásra, szakköri keretben. Izgalmas, valós problémákat dolgoznak fel gyermekekkel, követve gyorsan változó világunkat.

Az élményalapú oktatással, a modern eszközökkel a lehető legtöbb tanulóhoz szeretne elérni, felkelteni érdeklődésüket és belső motivációjukat, hogy későbbi tanulmányaik során ezen skillekre is támaszkodhassanak, az átalakuló munkaerőpiacra biztos háttérrel lépjenek.

HUNKÓ EMESE KLÁRA
pedagógus, igazgató-helyettes
Tarcali Klapka György Általános Iskola

1985 óta a Tarcali Klapka György Általános Iskola dolgozója. Közgazdasági szakközépiskolában érettségizett, ezért iskolatitkárként kezdte pályafutását, majd a sárospataki Comenius Tanítóképző Főiskola elvégzése után 1990-től tanítóként dolgozott. 2008-tól jelenleg is az intézmény igazgató-helyettese.

Munkássága során mindig kereste a megújulás lehetőségét, a modern pedagógiai módszerek alkalmazását, folyamatosan alkalmazkodott a tanulói igényekhez.

Az informatikai eszközök gyors elterjedésével, a napi számítógéphasználat fontosságát figyelembe véve mindvégig céljai között lebegett, hogy már általános iskolás korban minden tanulónak meg kellene tanítani a biztos billentyűkezelést, a tízujjas vakírást. Mindenki tudja, hogy már nincs az életnek, a munkaerőpiacnak olyan területe, ahol ne lenne szükség az informatikai ismeretekre, a digitális írástudásra. Épp ezért nagyon fontos, hogy a köznevelésből kikerülő tanulók, fiúk, lányok egyaránt - megfelelő informatikai, szövegírási, szövegszerkesztési ismeretekkel rendelkezzenek.

Mivel a középiskolai tanulmányai során magas óraszámban tanulta a gép- és gyorsírást, ezért tudta, hogy a tízujjas vakírás milyen hatalmas előnyökkel jár.

2020-ban megszerezte a gépírásoktatói diplomáját. Az országban nagyon kevés általános iskola büszkélkedhet azzal, hogy tanórai keretekben taníthatja a gépírást, hiszen az oktatásához speciális szakképzettségre van szükség. Az új NAT-nak köszönhetően a digitális kultúra tantárgyhoz kapcsolódva tudunk órakeretet biztosítani a gépírás tanításához 6-7-8. évfolyamokon heti 1 órában. Ez nagyon kevés óraszám, de a semminél több.

Az oktatás során elsődleges célja a billentyűzet biztos használata, a helyes testtartás, betűfogás elsajátíttatása. A tízujjas vakírás előnye a gyors és hatékony munka. Ezenkívül még a következő készség- és képességfejlesztés is történik a gépírásoktatás során: írás, helyesírási készség; mozgásügyesség és – koordináció; figyelemkoncentráció és – megosztás; monotoniatűrés; gondolkodás, emlékezet; együttműködési készség; a finommotorika.

A gépírás az a szakma, amelynél legfontosabb a sok éves szakmai tudás, gyakorlat. A kolléganő ezt a tudást szeretné átadni mindenkinek, akinek szüksége van rá, akit érdekel, és akin ennek megtanításával segíthet azzal, hogy élete kismértékben is, de javuljon. Ezzel bárkit az életre, egy szakmára is felkészíthet, és diszlexiásoknál, a tanulási nehézséggel küzdőknek ennek elsajátításával javítható az írás, olvasás, helyesírás, figyelem és a fegyelem.

A billentyűzet helyes kezelésével megelőzhető a csukló, a kézfej és kar idő előtti fájdalma, sérülése, a szembetegségek, hát- és gerincproblémák.

A tanulók elmondása alapján nem könnyű a gépírás. Mégis azért szeretik, mert hamar sikerélményhez jutnak. Nagyon tudnak örülni egy-egy hibátlan sor vagy bekezdés leírása után.

Mivel erős figyelemkoncentrációra van szükség, ezért a gépírás órákon soha nincs fegyelmezési probléma, az órákon aktívan dolgoznak a tanulók.

Minden nehézség ellenére a gépírástanítás nagy előnye, hogy a vakírás alkalmazásával az írás és olvasási nehézséggel küzdő tanulókat (nagy többségük ilyen) lehet fejleszteni.

Bízunk abban, hogy a gépírás tantárgynak köszönhetően olyan készségekkel, kompetenciákkal rendelkeznek majd tanulóink, melyekkel a továbbtanulásukat és a munkaerőpiacon való elhelyezkedésüket is tudjuk segíteni!

FERENCZYNÉ SZABÓ ZSUZSANNA
mesterpedagógus
Tiszaújvárosi Eötvös József Gimnázium és Kollégium

Tanárnő Preston Morgan szavaival ezt vallja magáról:

*„Elég realista vagyok ahhoz, hogy tudjam, nem érhetek el minden diákot.
De elég optimista vagyok ahhoz, hogy minden reggel rászánjam magam, és megpróbáljam.”*

Pedagógusnak lenni hivatás, vezérfonala a tanítás, a nevelés, a diákok szeretete. Ferenczyné Szabó Zsuzsanna megtalálta a hivatását, 35 éve tanít. Jelenlegi intézményébe az emelt szintű informatika oktatás miatt jött. 2006-tól tagja a Tiszaújvárosi Eötvös József Gimnázium és Kollégium nevelőtestületének.

Tehetséggondozó tevékenysége kiemelkedő. Folyamatosan keresi a tehetségigéreteket és segíti a fejlődésüket. Tanítványai szép eredményeket érnek el emelt szintű érettségi vizsgákon, valamint az informatikai versenyeken mind a programozás, mind az alkalmazás kategóriában. Az OKTV, a Nemes Tihamér Nemzetközi Programozási és az Országos Alkalmazói Tanulmányi Versenyek, a Dusza Árpád Országos Programozói Emlékverseny országos döntőiben 42 versenyzővel részt vettek az eltelt évek alatt.

Tanítványai által elért kiemelkedő eredmények:

OKTV 2019 (Programozás) 11. hely Karikó Csongor Csanád, 2020-ban (Alkalmazás) 12. Kiss Péter és 20. György Lili, 2022-ben 6. és 2023-ban 1. Bártfai Kristóf Bendegúz

Nemes Tihamér Verseny: 2017 (Programozás) 18. és (Alkalmazás) 9. Karikó Csongor Csanád, 2019-ben 16. Kiss Péter, 2021-ben 1. Bártfai Kristóf Bendegúz, 2022-ben 42. és 2023-ban 19. Elek Petra

2017-2019: **Informatikai Diákolimpia** (CEOI és IOI) válogatóversenyen vett részt Karikó Csongor Csanád.

A **Dusza Árpád programozói csapatversenyt** 2012-ben és 2019-ben tanítványai nyerték meg.

2023-ban és 2019-ben is az oktatásért felelős minisztérium a Nemzeti Tehetség Program keretében a „**Kiváló versenyfelkészítő**” díjjal ismerte el tanárnőnek a tanulmányi versenyek kapcsán végzett kiemelkedően eredményes és áldozatos tehetséggondozó munkáját.

Ferenczyné Szabó Zsuzsanna mindig igyekszik maximálisan megfelelni a szakmai elvárásoknak és a saját, illetve a tanítványai fejlődését is szolgálja az új tanulási utak keresésével. Szoros kapcsolatot ápol az ELTE Informatika Karával. Nemcsak rendelkezik a szükséges szakmai tudással, de kezdeményező a szakterületéhez kapcsolódó fejlesztési elképzelések megvalósításában legyen az saját vagy más ötlete.

Tanítványai eljutnak az Eötvös József Collegium Tehetségtáborba és az Országos Tehetséggondozó Centrumok szakköreibe. Érdeklik az innovatív megoldások. Táborvezetőként 15 éve szervezi és irányítja az Eötvös Gimnázium 5 napos nyári informatika-matematika táborát Bükksgyógyászatban, ahol az öreg diákok, a volt versenyzők is aktívan segítik a „KOCzKA TÁBOR” munkáját.

Tanárként az önszabályozó tanulás jellemzi, tudatosan irányítja szakmai fejlődését, ezzel jó példát mutat a nevelőtestületnek és tanítványainak. Jól méri fel a követelmények jelentőségét, változásait. Önreflektív megállapításokat tesz, céljait és képességeit reálisan ismeri. Erős a felelősségtudata az intézmény, a szakmai közösség és a saját fejlődéséért, motiváltan irányítja saját tanulási folyamatát.

Szakvizsgázott pedagógus mentortanár szakterületen és közoktatás vezető is. Ismeri a pedagógiai munka tartalmi követelményeit és szervezési szabályait, figyelemmel kíséri a pedagógiai munkáját érintő jogszabályi változásokat. Aktívan vesz részt az intézmény pedagógiai programjának és helyi tantervének fejlesztési folyamatában.

Mindig arra törekszik, hogy inspirálja pedagógustársait. Tevékenyen részt vesz a pályázatok megírásában, a programok szervezésében, illetve a megvalósításban facilitátorként is közreműködik.

Kollégái szakmai fejlődését az iskolán belül folyamatosan segíti. Bárki fordulhat hozzá kérdéseivel, problémáival, tapasztalatait szívesen megosztja. Pedagógus társai elismerik, 2012-ben és 2020-ban is a gimnázium Eötvös-díjával jutalmazták tevékenységét. 2014-ben megkapta a Tiszaújváros Közneveléséért Oklevél Évi díját.

Fenntarthatóságra nevelés az óvodában - Zöld Óvoda programok saját intézményben

Olyan fontos és sürgető témában, mint a fenntarthatóság kérdése írom soraimat, hiszen kiemelkedően fontosnak tartom, hogy az óvodai nevelés, mint szakma is hallassa hangját, támogassa, motiválja a köznevelésben dolgozó összes kollégát a környezettudatosságra. Írásomban szeretnék tisztázni néhány véleményem szerint a gyakorlatban összemosódó fogalmat, inspiráló, hasznos ötleteteket adni, amelyeket kamatoztatni tudtok alkalmazásuk során pedagógiai munkátokban.

Többféle szempontból közelítem meg a fenntarthatóságra nevelést az óvodában és írok saját zöld óvodám változatos tevékenységéről is, kiemelve azokat a teendőket, amelyekkel az óvodapedagógusok, a gyermekek és a szülők hozzájárulhatnak a világ sokszínűségének megőrzéséhez. Megemlítem, hogy mit tehetünk a biológiai sokszínűség érdekében az óvoda udvarán, az óvoda kertjében, a csoportszobákban, vagy a tágabb környezetünkben.

A súlyos környezeti problémákról mindannyian tudunk: globális felmelegedés, levegőszennyezés, biodiverzitás csökkenés, a bolygó túlnépesedése, hulladék ...és sorolhatnánk! Hogy mit lehet tenni? **Egyénileg és közösségi szinten is cselekednünk kell!** Ebben van a pedagógusok kulcsfontosságú szerepe az oktatás minden szintjén, hiszen a kisgyermek még formálható, minta után tanul, óriási a lehetőség egy olyan fiatal generáció nevelésére, akik ténylegesen és aktívan a fenntarthatóság eszméinek megfelelően élnek, cselekednek.

„...új nemzedéknek kell felnőnie. Olyan új nemzedéknek, amely szakít a múlt természetromboló módszereivel és kíméli, óvja a Földünk még megmaradt természeti értékeit! És ennek a nemzedéknek a neveléséért az idősebb generációknak kell minden erejét, tapasztalatát latba vetnie.”

(Balogh János)

Azt gondolom, hogy **van esélyünk**. Egyrészt az óvodáskorú gyermekek korukból adódó tulajdonságaik okán, hiszen ők nagyon kíváncsiak, tapasztalat útján tanulnak, érzékszerveiket kihasználva és nincs bennük semmilyen negatív érzelm az állatok, a növények iránt, így tiszta lappal indulnak, ezért nagyon kell rájuk figyelni és jó irányba terelni őket. Aztán nagyon fontos az óvodapedagógus személyisége, a pedagógus attitűdformálása a **környezettudatossága, amely a személynek a bioszféra állapotával és az emberi populáció környezetével kapcsolatos tájékozottságát, érzékenységét és tudatos felelősségvállalását** jelenti.

Itt lép be először a felsőoktatás felelőssége, ahol az óvodapedagógus hallgatók, a pedagógus jelöltek szerencsére már tantárgyak keretein belül nagyon sok elméleti és gyakorlati ismeretet kapnak, hogy érzékenyek, fogékonyak empátikusak és befogadóak legyenek és legyen a kezükben olyan módszer, amellyel az óvodai környezeti nevelést, a fenntarthatóság pedagógiáját hatékonyan tudják majd végezni. Tudom, hogy óvodapedagógusként már aktívan dolgozó kollégák is fogékonyak a világ sokszínű befogadására, a környezeti értékek védelmére és az ezzel kapcsolatos élmények megosztására és mindennapi munkájuk során lehetőségünk is van nap mint nap kitárni az ablakot, amelyben megcsodáltathatják a Földet ezernyi szépségével, harmóniájával a kisgyermekkel, amelyet szeretnénk átmenteni, megőrizni számukra. Úgy is fogalmazhatnánk, hogy „**Zöld Óvodapedagógussá**” **kell válni** és élményalapú tapasztalati úton a modellkövető óvodásoknak a környezettel kapcsolatos ismereteket szükséges úgy átadni, hogy miközben a környezet iránti érzékenységüket is fejlesztjük.

Fontos tisztázni a környezeti nevelés és a fenntarthatóság pedagógiájának viszonyát! „A közöttük lévő különbség abban érhető tetten, hogy mire irányul a fókusz! Igaz, hogy a környezeti nevelés fogalma a szakmában nagyon kiszélesedett, mégis erőteljesen érvényesül az a szemlélet, hogy a környezeti nevelésnek elsősorban a környezet és a természet védelmével kell foglalkoznia, és eközben a fenntarthatóság problémaköre – ha közvetlenül nem kapcsolható valamiféle környezeti témához – háttérbe szorul.” A két fogalom ugyanakkor nem választható szét, hiszen a **fenntarthatóság pedagógiája nem más, mint a környezeti nevelés kibővült tartalmi és fogalmi rendszerére épülő, a környezeti nevelést magában foglaló pedagógiai gyakorlat.**

A fenntarthatóság három elemét mutatnám be, kortárs felfogás szerint ezen az ábrán, mint a gazdaság, társadalom és a természet, definíciója pedig az 1987-es Brundtland-jelentés szerint: „**a fenntartható fejlődés kielégíti a jelen szükségleteit anélkül, hogy csökkentené a jövő generációk képességét, hogy kielégítsék a saját szükségleteiket.**”

A fenntarthatóság elve kimondja, hogy

- amit a környezetbe bocsájtunk, az nem haladhatja meg a környezet befogadóképességét,
- amit a környezetből kitermelünk, az nem haladhatja meg a környezet újra termelő képességét és végezetül,
 - a nem-megújuló erőforrások felhasználásának a mértéke nem haladhatja meg azt az ütemet, amilyen arányban helyettesíteni tudjuk őket megújuló erőforrásokkal.

“Eddig soha, egyetlen nevelési terület sem szembesült azzal a feladattal, hogy sikerén akár a földi élet egyensúlya, jövője is múlhat. A környezeti nevelés eredményessége létünk feltétele. Tehát nem babra megy a játék.” Ezek dr. Victor András szavai, amellyel szeretnék még jobban érzékenyíteni titeket, kedves kollégák. Ő az a szakember, aki felhívja a figyelmünket, **hogy fenntarthatatlan módon élünk!**

E rövid elméleti tisztázás után lássuk mindezeknek a törvényi háttérét az óvodai nevelésben!

Az óvoda legfontosabb dokumentuma, az Óvodai nevelés országos alapprogramja megjelenése után minden óvoda közössége megírta a helyi pedagógiai programját, amelyet saját fenntartója fogadott el. 2013 szeptemberétől az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról szóló 363/2012. Korm. rendelet alapján módosított Óvodai nevelés országos alapprogramja a „külső világ megismerése” című fejezetben foglalja össze minimális, inkább csak nyelvi, mondatszerkesztési változtatások mellett a „külső világ tevékeny megismerése”, a „környezeti nevelés” feladatait. „Ám ezzel a mondattal, az óvodai dokumentumok közül **talán először fogalmazódott meg konkrétan a fenntarthatóság gondolata, amellyel alátámasztották az óvodai környezeti nevelés kiemelkedő szerepét.**”

2018. július 1-től pedig hatályos a 326/2013. Korm. rendelet 7.§. (2) bekezdésének g) pontja, amely egy új, kilencedik pedagógus kompetenciát vezet be: „a környezeti nevelésben mutatott jártasság, a fenntarthatóság értékrendjének hiteles képviselője és a környezettudatossághoz kapcsolódó attitűdök átadásának módja.

A környezeti nevelés létfontosságú a természeti környezet megőrzése szempontjából, de nagyon lényeges a kisgyermek egész személyiségének alakulása szempontjából is. Így ezzel az óvodai nevelés céljának is teljesen megfelel, ugyanakkor a többi nevelési területben, szinte **az óvodai élet minden tevékenységi formájában jelen van:** játékban, verselés-mesélésben; ének, zene, énekes játék, gyermektáncban; rajzolás, festés, mintázás, kézi munkában, munka jellegű tevékenységekben, **és színterei is változatosak:** óvoda épülete kívül-belül, óvoda udvara, óvoda kertje, óvoda utcája, a falu, a város épített és közeli vagy távolabbi természeti környezete- egyszerűbben fogalmazva az óvodán belül, kívül és kapcsolatain keresztül. És még nem is beszéltünk az alkalmazható **munkaformák sokféleségéről** és a **legalkalmasabb módszer** megtalálásáról. **Tehát elmondhatjuk, hogy különösen összetett és komplex ez a feladat, de tapasztalatom szerint az óvodapedagógusok nyitottak a környezeti nevelés és a fenntarthatóság pedagógiájának terjesztésére.** Ehhez segítséget is kaphatnak segítő szervezetektől, van képzési lehetőség, szakirodalom, netes portálok is rendelkezésre állnak, jó lehetőség a Zöld óvoda hálózathoz való csatlakozás is.

„Mutassuk meg a világot olyannak, amilyen, minden kényszer nélkül, örömmre szabottan, hogy az eredmény ne maradjon el.” (Ancsel Éva)

Néhány **evidenciát említenék magyarázat nélkül, amit sajnós van, hogy elfelejtünk, pedig a hatékony nevelő-oktató munka alapját adják ezen a területen.** Ezek szerintem, hogy

- csak természetbarát környezetben nevelődhet természetbarát gyermek,
- életformára magával az élettel lehet nevelni,
- a szóbeli közlés nem elegendő, nem megfelelő,
- a környezeti nevelés maga az óvodai élet, ahogyan játszunk, tízóraiunk, ebédünk, pihenünk, ahogyan érzünk, ahogyan alakulnak kapcsolataink, ahogyan vigyázunk a vízre, az energiára, az óvoda külső és belső tereinek tisztaságára, ahogyan gondozzuk a kisállatokat... Az óvodai környezeti nevelés elsősorban a szokásokon, a hétköznapi apró történésein keresztül érvényesülnek,
- értékrendet teremtünk, hiszen tudjuk pszichológiából, hogy úgy cselekszünk, amilyen az értékrendünk,
- és lehetőleg mindennapos kapcsolat kell!

Az érzelem szerepe is nagyon fontos; **a kisgyermeknek élményeket kell átélnie a természetben-természettel.** Célunk az érzelmi kötődés kialakítása már kisgyermek korban, hiszen a kutatások szerint ez meghatározza a kisgyermek felnőttkori attitűdjét. Érzelem kiváltására szolgál írásomban ez a lenti kép, és ilyenből számtalan van sajnós, ami borzasztó és nem is lehet érzelem nélkül nézni.

[illegible]

Csoportszobáinknak egyéni hangulata, arculata van, sok-sok növényvel, a **természetsarokban** a természet által adott „kincsekkel”, amit a kisgyermekkel gyűjtünk, vagy gyűjtőmunka során szülői segítséggel hoznak be a gyerekek. A növények ültetése, átültetése során **saját komposztálónkból** használjuk fel a földet, ahová a gyerekek minden nap gyűjtik a szerves anyagokat, ezzel **csökkentik óvodánk környezetterhelését**, hiszen az óvodában termelődő hulladék összetételét nézve, jelentős a szerves anyag tartalom, nálunk főzőkonyha is van, így a komposztálására nagy szükség van, ami a fenntarthatóság felé vezető út egyik alapköve, és nem drága és nem is bonyolult módszer.

OKTATÁSI
KÖZTUDOMÁNYOK

folyamatosan gondoznak. A **kisméretű kerti szerszámokat és a magaságysokat** pályázati forrásból sikerült beszerezni, mely **zöld pályázatok** szerencsére elég gyakoriak.

Az **udvari játékaink** környezetbarát anyagból készültek, és az udvarunk megfelelő helyet, teret, időt adnak az óvodások egészséges mozgásához, szabad játékához, amit a kollektíva által egy nevelési napon létrehozott **érzékelősétány** tesz különlegessé, amelyet levendulaszegély vesz körül.

Madárbarát Óvoda Címre pályáztunk korábban sikerrel, ami a madárvédelem mellett kiemelkedően jó lehetőségeket kínál a gyerekek nevelésében, az óvoda nevelési programjának fejlesztésére, bővítésére. A hó és tartós hideg megérkezésével megkezdjük a madarak etetését és az egész évben folyamatos itatást. Felújítjuk a régi etetőket, vagy új odúkat készítünk, sokszor újrahasznosítható anyagokat felhasználva. A madármegfigyelések alapjai sok játéknak, kézműves foglalkozásnak, beszélgetésnek.

A **szelektív hulladékgyűjtés** lehetősége biztosított az óvodánkban, minden csoportban van műanyagnak és papírnak külön kuka, míg a veszélyes hulladéknak minősülő elemet elemtárolóba, az használt olajat használt olajgyűjtő edényzetbe helyezzük, helyezettjük a szülőkkel is a **CseppetSem!program** keretein belül. A **„hulladék nem szemét” elv** érvényesül óvodánkban az újrafelhasználás érdekében (ajándékkészítés, játékkészítés stb.) is megvalósul. Rengeteg játékot készítünk a gyerekekkel, amelyet már

Bázisintézményi programjainkon is bemutattunk, sőt több előadásunk témája is volt. Az óvoda működtetése során a vezetőknek kiemelten fontos törekedni a **környezetkímélő anyagok használatára, a tudatos takarékoságra.**

Óvodai nevelőmunkánk folyamatában a pedagógiai programunkban zöld tartalmak vannak. Pedagógiai programunk kiemelt területe az anyanyelvi nevelés, ezért havi rendszerességgel szervezünk kulturális programokat, amelyek közül előszeretettel választunk **környezetvédelemmel kapcsolatos előadásokat**, zöld témákat lehetőleg interaktív módon.

A nevelőmunka hatékonysága érdekében az óvodapedagógusok által választott módszerek segítik a tanulási környezet megteremtését. A tevékenységközpontú tanulásszervezést, közvetlen tapasztalást biztosítanak a **projekt módszerrel**, amelynek nagy előnye az öndifferenciálás mellett a gyermekek érdeklődésére alapozott témaválasztás és a rugalmasság, amely teret ad a szabad játéknak, a játékba integrált tanulásnak. A projektek áthatják az óvodai tevékenységek egészét, komplexitást adnak. A környezeti nevelési elemek beépülnek a játékba is. Például számos szabályjáték természeti jelenségekhez, állatokhoz, növényekhez kapcsolódik. Egy mozgásos játék bizonyos kontextusban új értelmet is nyerhet, például amikor a fogójátékból egy cinkével kapcsolatos foglalkozáson kialakul a cinegefogó, amelynek lényege, hogy csak guggolva ugrálva szabad a fogó elől menekülni.

Egyik csoportunkban **drámapedagógia** módszerét alkalmazzuk elsősorban a hátrányos helyzetű gyermekek integrálása érdekében, de a drámapedagógia több szempontból is különösen alkalmas eszköz lehet a környezeti nevelők kezében. A drámapedagógia eszközével jól feldolgozhatunk valós problémákat, a mindennapi életből vett témákat, miközben a gyerekeket az adott dolog érzelmileg is megérinti, s így módon a drámajáték az oktatási célok mellett az attitűdformálásnak is teret ad.

A közelebbi és távolabbi természeti és épített környezet megismerését szolgálják a **kirándulások, séták.** Az **Ökológiai játékok**, és a pedagógiai eszközök a természet megfigyelését, megismerését szolgálják, mely eszközök pályázat útján is megszerezhetők.

Az óvodapedagógusok külső és belső **továbbképzésében** meghatározó szempont a Zöld Óvodai programokkal kapcsolatos témák frissítése, kiegészítése, a folyamatos fejlesztés, az innováció, a tudásmegosztás. Bázisintézményként sok alkalom nyílik a hospitálásra, de a **Zöld Óvodák hálózata** is egy tudásbázis, az egymástól tanulás lehetősége. Bevezettük a **Zöld híreket** az óvodai faliújságokon, ami azt jelenti, hogy minden héten van a faliújságon valamilyen zöld tartalom, aminek pl. aktualitása van (jeles nap), vagy ami hasznos a környezeti nevelés területén, vagy ahhoz kapcsolódó tartalom. Folyamatosan gyarapítjuk a környezeti neveléshez kapcsolódó **szakirodalmat**, a felnőttek és a gyermekek környezet- és egészségbarát szemléletét formáló kiadványokat, könyveket. Igyekszünk

megismerni a hozzánk közel eső Bükki Nemzeti Park természeti környezetét, buszos kirándulásokat szervezünk Lillafüredre, Szilvásváradra, a kisgyermekek örömmel fedezik fel a barlangokat, csodálják a vízeséseket, patakokat, megismertetni az itteni növény- és állatvilágot. Fontosnak tartjuk a prevenciót minden területen, ezért pályáztunk **sószobára**, amit heti beosztással látogatnak az óvodások, de külsős látogatóknak is helyet biztosítunk pénteki napokon. Sok a felsőlégúti megbetegedés az óvodai közösségekben, amit próbálunk megelőzni a sószobában való tartózkodással.

Több óvodai **jó gyakorlatunk** van, amelyikből az egyiknek a neve és mottója *Aranyosi Ervin: Gyógyítsuk a Föld sebeit!* című csodálatos verse:

*A Föld sebeit valahogy be kéne foltozni,
amit tettünk ellene, helyre kéne hozni!
Legalább, amit tudunk, javítsuk ki szépen,
fontos lenne a jövőnk, hogy a bolygónk éljen!
Tőle függ az életünk, vigyázzunk hát rája,
a törődést – tudom jól – ő is meghálálja.
Gyógyítsuk be sebeit, óvjuk, védelmezzük,
hiszen, mit vele teszünk, magunkért is tesszük!*

A jó gyakorlatunk elemei zöld óvodai tartalommal van megtöltve, amelyeknek többségét már fentebb említettem is. Jó gyakorlatunk elsősorban példamutatás a gyermekeknek az újra hasznosításra, fenntarthatóságra, a növény- és állatvédelemre, az állagmegóvásra, kialakítva ezzel egy „új szemléletet”, a Földet óvó szemléletet, a természetrombolóval szemben az új, felnövekvő nemzedékben.

Fontos megemlíteni még az óvoda széleskörű és tartalmas **zöld kapcsolatrendszerét**, amelyet a helyi igények, lehetőségek és szükségletek összhangja hozott létre, valamint az egyedi és **zöld produktumainkat**, mint például a saját készítésű növényhatározók, vagy a zöld füzetek, amelyek a zöld jeles napokat ismertetik megvalósításukhoz nyújtott ötletekkel. Érdemes színesíteni az óvodai napokat a zöld jeles ünnepek életbentartásával, felelevenítésével.

Óvodai *zöld munkátokat* a fenntarthatóság érdekében kérem mindannyian végezzétek kellő környezettudatossággal és a rátok jellemző nagy kreativitással mindannyiunk, de elsősorban a felnövekvő generáció és a Föld érdekében, védelmében! Minden ember, minden pedagógus cselekedete fontos és számít ebben a kiemelt és tetteket sürgető témában.

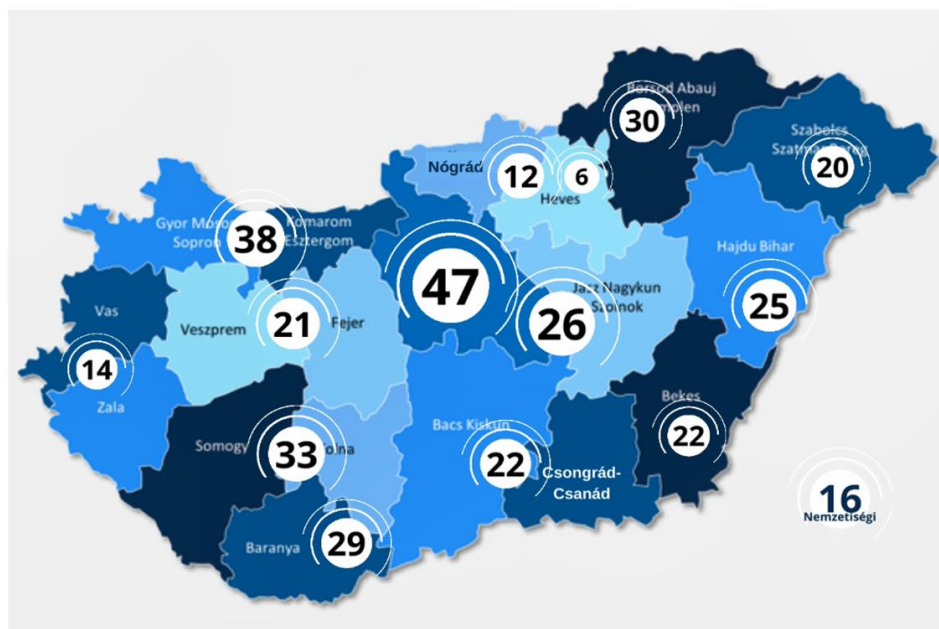
Juhász Tamásné
óvodapedagógiai szaktanácsadó

Bázisintézményi tevékenységek 2023 -2026 – minták, értékek, módszerek az intézményekben

Az Oktatási Hivatal 2023-ban immár harmadik alkalommal írta ki az „Oktatási Hivatal Bázisintézménye” c. pályázatát. A harmadik ciklusban a 2023-2026 közötti időszakra lehetett pályázni olyan vármegyei intézményeknek is, amelyek: „megyei, járási, esetleg országos szinten magas presztízsű hagyományokkal rendelkeznek, infrastruktúrában a feladatellátáshoz megfelelő módon felszereltek, egyedi, más intézmények számára is példaértékű, működésében koherens, befogadó, gyermekközpontú pedagógiai gyakorlattal, szakmai módszertani, szervezeti kultúrával és innovációval rendelkeznek, és ezt publikálni, valamint pedagógiai -szakmai szolgáltatásként átadni képesek, és alkalmasak adott területen magas színvonalú, hatékony tudásmegosztásra. Olyan intézmények, melyben az adott szolgáltatási területhez kapcsolódó jógyakorlat eredményesen működik mesterpedagógus vagy mesterpedagógus szaktanácsadó, illetve az intézményvezető által kijelölt pedagógus közreműködésével.”

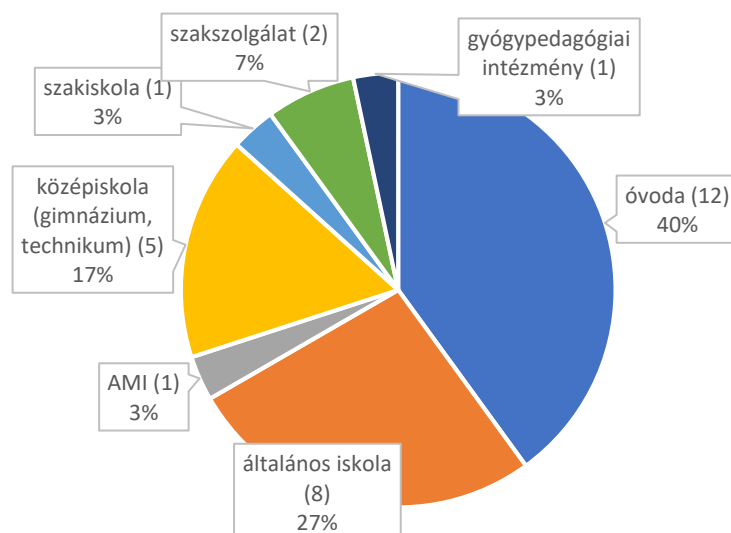
Vármegyénkből a felhívásra 23 intézmény 30 feladatellátási hellyel pályázott, így az országban is igen magasan reprezentálva köznevelési intézményeinket.

1. sz. ábra: Az egyes POK-okhoz tartozó feladatellátási helyek száma – 2023
(forrás: Oktatási Hivatal)

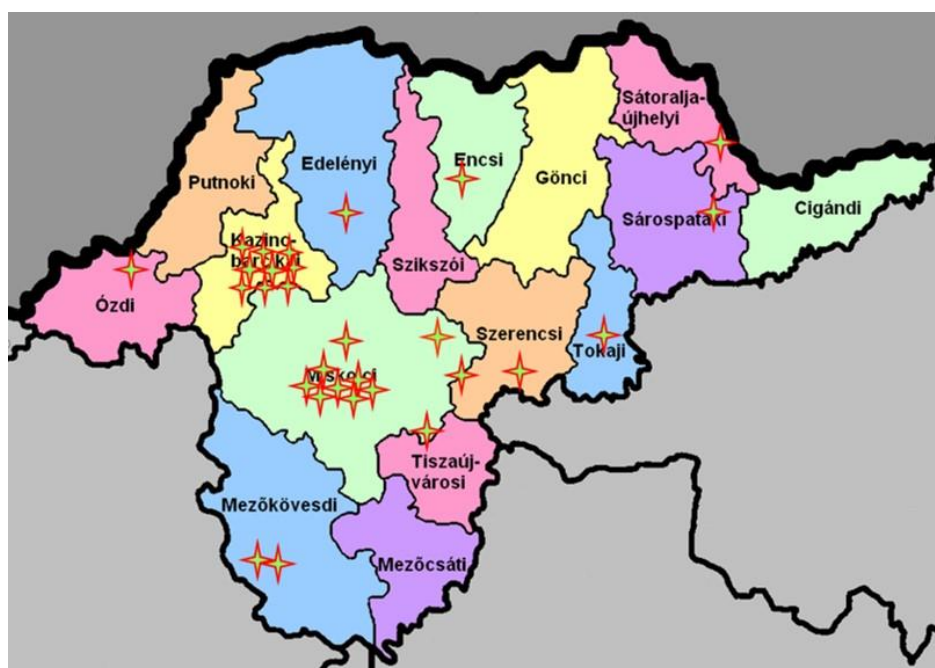
E pályázati ciklusban az előző három éves időszakhoz képest 12 intézmény döntött a pályázati részvétele meghosszabbítása mellett és 11 intézmény csatlakozott újonnan a bázisintézmények egyre bővülő táborához.

Az előző, 2020-2023-as ciklushoz képest elmondhatjuk, hogy a vármegyei feladatellátási helyek tekintetében jelentős változás állt be az intézmény típusok szerinti ellátottság területén. Míg a korábbi ciklusban jellemzően az óvodák, általános iskolák, gimnáziumok, technikumok, gimnáziumok és a szakszolgálat képviseltette magát, addig a jelenlegi hároméves időszakban minden intézménytípus rendelkezik bázisintézményi képviseléssel.

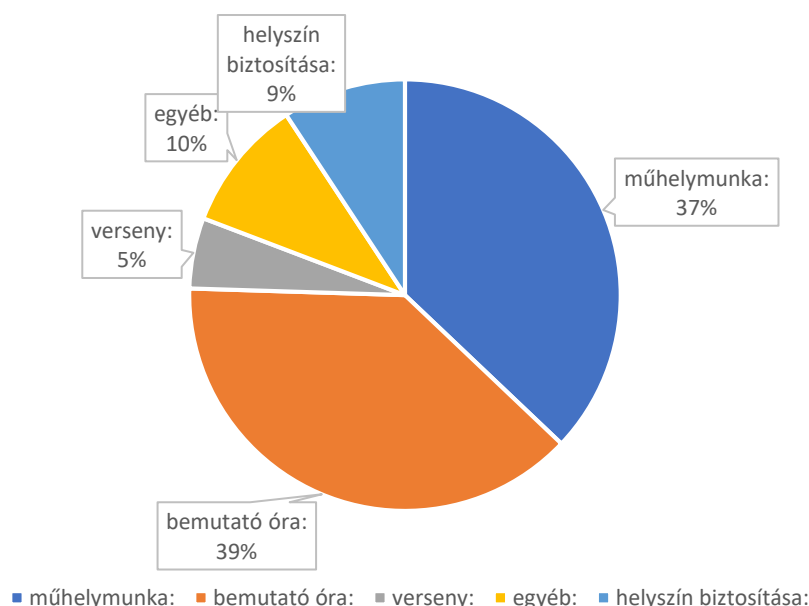
2. sz. ábra: a Miskolci POK-hoz tartozó bázisintézményi feladatellátási helyek megoszlása intézmény típusonként – 2023 (forrás: Oktatási Hivatal)

Amíg az intézménytípusok száma esetében öröndetes változást figyelhetünk meg, addig sajnos ugyan ez nem mondható el a feladatellátási helyek területi eloszlásával kapcsolatban. Sajnos ebben a ciklusban nőtt azon járások száma, ahol – a növekvő létszám ellenére sem – található bázisintézmény, azok szolgáltatásait csupán földrajzi szempontból távolabbi területeken lehet igénybe venni.

1. sz. ábra: A Miskolci POK-hoz tartozó bázisintézményi feladatellátási helyek földrajzi megoszlása – 2023 (forrás: Oktatási Hivatal)

A bázisintézményi működés egyik mérőszáma a jogyakorlatok száma, azok bemutatási alkalmai. Ebben a tekintetben is előrelépést könyvelhettünk el az elmúlt időszakhoz képest, hiszen az előző ciklus 89 jogyakorlatával szemben, ebben a ciklusban már 105 jogyakorlat közül választhatnak vármegyénk köznevelési intézményei.

3. sz. ábra: Bázisintézményi joggyakorlatok és tevékenységek megoszlása feladattípusok szerint a 2022/2023-as tanévben, a Miskolci POK hatókörében (forrás: Oktatási Hivatal)

A 2023-2026-os időszakban elérendő bázisintézményi célok:

- Új elemek bevonása a bázisintézményi feladatvégzésbe:

A korábbi gyakorlattól eltérően nem csupán a feladatok és a bemutatók programjainak megvalósítása, hanem e mellett a programkínálat színesítése, a megvalósított programok kapcsolódó programokkal történő kiegészítése is szükséges.

A programok színesítésére jó lehetőséget kínál a digitális lehetőségek kihasználása, mely segítségével – a programok módszertani színesítése mellett - akár tanártalálkozók, vitanapok, minikonferenciák, fenntartói műhelyek megvalósítására is lehetőséget nyújt, természetesen a kontakt alkalmak előnyeinek kihasználása mellett.

Ezzel a tevékenységgel a bázisintézményi programokba jelentős számú új résztvevő bekapcsol(ód)ása várható.

- Együttműködés a szaktanácsadókkal:

A szaktanácsadókkal való együttműködés régóta óhajtott eleme a bázisintézményi működésnek. A szaktanácsadói réteg képes arra, hogy egyrészt saját tapasztalatait megossza a bázisintézményekben (helyszín biztosítása), másrészt a bázisintézményi programok látogatása révén saját tevékenységébe is beépítheti a látott joggyakorlatokat, illetve felhívhatja az érintett intézmények figyelmét a bázisintézmény(ek) tevékenységére.

E tevékenysége révén egyaránt növelheti a bázisintézményi programok népszerűségét, és ötleteivel, tapasztalataival támogathatja a bázisintézményeket további munkájuk tervezésébe, joggyakorlatainak átgondolásában, bővítésében, szakmai tapasztalatával segítheti azok működését. Mindeközben nem hanyagolható el a szaktanácsadók szerepe a hálózatok kialakításában sem, hiszen a saját munkájuk során tapasztalat hasonló problémákkal küzdő intézményeket csoportokba irányítva, a hálózati működés indukálói lehetnek.

- Szakmai profil bekapcsolása az együttműködésbe

Mindenképpen egy rejtett potenciált rejt az, hogy egyes bázisintézmények nem feltétlenül az alapvető profiljuknak megfelelő joggyakorlatokkal lépnek a pedagógusok elé.

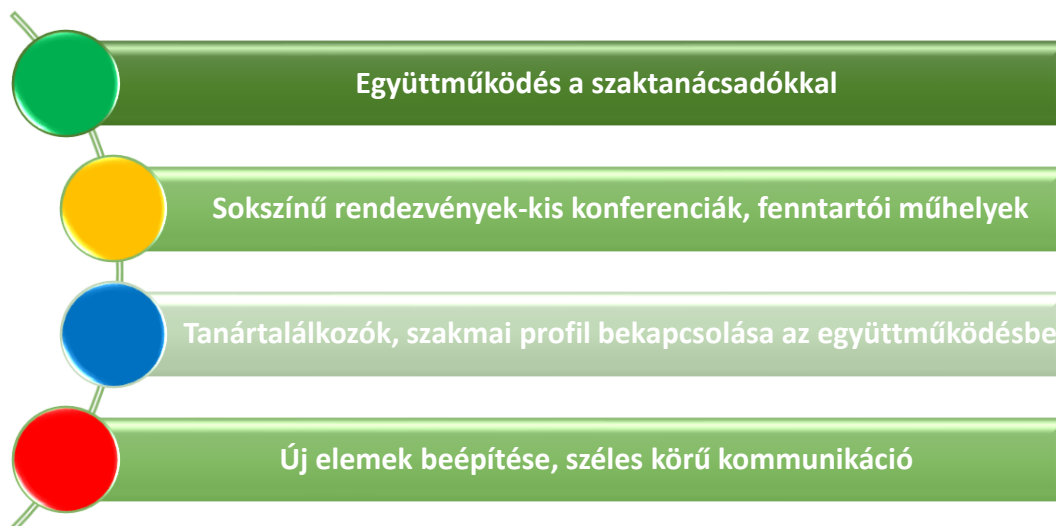
Természetesen a módszertani, pedagógiai innovációk bemutatása épp olyan fontos, mint az adott intézmény profiljába vágó (mezőgazdasági, kereskedelmi, közgazdasági, művészeti...) jó gyakorlatok elterjesztése, az „általános” tanterv szerint tanító intézmények munkájának ilyen módszerekkel

történő hatékony támogatása. Ebben a ciklusban le kell fektetni az ilyen irányú együttműködések alapjait, az elkövetkező időszakra – az intézményekkel szorosan együttműködve meg kell találni a kapcsolódási pontokat az intézményi profil és a vármegyei köznevelési intézmények között.

- **Bekapcsolódás a szakmai fejlesztések kidolgozásába**

A bázisintézményekben hatalmas felgyülemlett tudás és tapasztalat szunnyad, éppen ezért fontos, hogy ezek ne sikkadjanak el, más intézmények által is hasznosíthatóvá váljanak. A bázisintézménnyé válás főbb kritériumai az innovatív szemlélet, a nyitottság, hajlandóság a tudásmegosztásra. Ezek az elvárások is alkalmassá teszik ezeket az intézményeket arra, hogy olyan szakmai fejlesztésekbe kezdjenek, melyek segítségével a más (vagy akár saját) intézményekben meglévő problémák megoldására adhatnak megoldásokat, tehetik hatékonyabbá a meglévő módszereket.

1. sz. ábra: A bázisintézmények lehetséges kapcsolódási pontjai a szakmai szolgáltatások területén
(forrás: Oktatási Hivatal, RHZS)

- **Új szemléletű tanulmányi versenyszerkeztetés kialakítása**

Tanulmányi versenyek nagy része a hagyományos feladattípusokra épülő, közvetlenül a tananyag feldolgozását támogató verseny.

Sajnos az elmúlt évek próbálkozása és gyakorlata bebizonyította, hogy nem valósítható meg a versenypaletta kiszélesítése az intézmények szondázása, a pedagógusok és a diákok igényeinek alapos feltérképezése nélkül.

Bázisintézményeinktől egyrészt saját tapasztalataik megosztását, új versenyek kidolgozásában való közreműködésüket várjuk, de természetesen nem hanyagolhatjuk el azt sem, ha – tehetséggondozó tevékenységükhöz kapcsolódó – kiegészítő programok (műhelymunkák) keretében hozzájuk érkező intézmények véleményét és érdeklődési körét is feltérképezhetjük. Nem csupán a versenyek témáinak, a feladatok sokszínűségének, hanem a lebonyolítási-szervezési-rendezési feladatok mikéntjének is új formát kell találnunk, melyhez szintén jelentős segítségre számíthatunk saját tapasztalatainkból merítve, illetve kapcsolatrendszerünk tagjaitól megismert megoldások továbbadásának formájában.

- **20% fölötti lemorzsolódási arányú intézmények célzott javaslatokkal történő támogatása**

Bázisintézményeink között található több olyan intézmény, mely az elmúlt évek alatt jelentős mértékben javított lemorzsolódási mutatóin. Elsősorban az ő segítségükre szeretnénk számítani akkor, amikor általuk ismert intézmény felkérését, olyan rendezvények megtartását (több helyszín bekapcsolásával), jó gyakorlatok bemutatását kérjük tőlük, melyek segítségével vagy elérték, vagy megközelítették céljaikat a lemorzsolódás csökkentésével kapcsolatban.

Természetesen a lemorzsolódással kevésbé érintett intézmények is bekapcsolhatók a programba, hiszen az ő esetükben a megelőzés, a szinten tartás lehetőségei tarthatnak számot sokak érdeklődésére.

- **Digitális lehetőségek kihasználása:**

A COVID-ot követő időszak rávilágított arra, hogy a bázisintézmények területén is jól használhatók a digitális platformok és technológiák a jógyakorlatok megosztásában, az információáramlás és a kommunikáció biztosításában.

A járvány óta eltelt időszakban az ilyen módon lezajlott bázisintézményi bemutatók száma jelentősen visszaesett, a 2022/2023-as tanévben mindössze 9 alkalommal került sor ilyenre.

Mindenképpen ösztönözni szeretnénk az online alkalmak számának növekedését, hiszen ez a munkaforma – hatékonysága mellett – a távolabb élő, de azonos területek iránt érdeklődő pedagógusok bekapcsolására is remek alkalmat kínál, az időgazdálkodás és a költséghatékonyság érdekeit is szem előtt tartva.

Kiemelt feladatunk, hogy bázisintézményeinkről, azok működéséről, programjaikról, s azok megvalósulásáról folyamatosan tájékoztassuk Önöket. Ehhez minden eszközt megragadunk, az intézmények számára küldött e-maileken át az [Oktatási Hivatal Miskolci Pedagógiai Oktatási Központjának honlapjára](#), ahol [külön menüpontban](#) találhatják meg a bázisintézményekkel kapcsolatos valamennyi, folyamatosan aktualizált információt.

Összességében elmondhatjuk, hogy a bázisintézményi rendszer működése – az abban feladatot vállaló feladatellátási helyek maximális helytállása mellett is – modernizálásra, folyamatos fejlesztésre szorul.

Bázisintézményeink maximálisan partnereink ebben a feladatban, s a Miskolci POK munkatársai is elkötelezettek a fent felvázolt célok megvalósítása, a vármegyei köznevelési rendszer hatékonyabb támogatása érdekében.

Horváth Gergely Márton
vezető hivatali tanácsos
Miskolci POK

1. sz. melléklet: Bázisintézmények Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyében 2023-2026

A pályázó intézmény/tagintézmény megnevezése	A pályázó intézmény/tagintézmény (írsz)	A pályázó intézmény/tagintézmény Székhelye (város)	A pályázó intézmény/tagintézmény Székhelye (utca)
Avasi Gimnázium	3524	Miskolc	Klapka György utca 2.
Bársony János Általános Iskola	3531	Miskolc	Bársony János u. 27/A.
Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Pedagógiai Szakszolgálat	3527	Miskolc	Selyemrét utca 1.
Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Kazincbarcikai Tagintézménye	3700	Kazincbarcika	Építők útja 15.
Encsi Csoda-Vár Óvoda és Bölcsőde	3860	Encs	Gagarin út 1.
Északi ASZC Debreczeni Márton Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Technikum és Szakképző Iskola	3533	Miskolc	Bolyai Farkas u. 10
Görgey Artúr Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola	3562	Onga	Görgey Artúr utca 2.
Hernádnémeti Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde	3564	Hernádnémeti	Petőfi S.U.1.
Kazincbarcikai Összevont Óvodák	3700	Kazincbarcika	Csokonai u. 1
Kazincbarcikai Összevont Óvodák Füzi Tagóvodája	3700	Kazincbarcika	Mátyás király út 10/A.
Kazincbarcikai Összevont Óvodák Kerekerdő Tagóvodája	3720	Sajóivánka	Kossuth Lajos utca 26.
Kazincbarcikai Összevont Óvodák Mesevár Tagóvodája	3700	Kazincbarcika	Pollack Mihály út 7.
Kazincbarcikai Összevont Óvodák Napsugár Tagóvodája	3700	Kazincbarcika	Jószerecsét út 4.
Kazincbarcikai Összevont Óvodák Nefelejcs Tagóvodája	3700	Kazincbarcika	Alsóvárosi körút 44.
Kazincbarcikai Összevont Óvodák Százszorszép Tagóvodája	3700	Kazincbarcika	Akácfa út 12.
Kazincbarcikai Összevont Óvodák Zöld Titkok Kastély Tagóvodája	3731	Szuhakálló	Bajcsy-Zsilinszky út 37.
Mezőkövesdi Óvoda-Bölcsőde és Étkeztetési Központ	3400	Mezőkövesd	Egri út 3. sz.
Miskolci Értelmező Máttyás Óvoda, Általános Iskola és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény	3526	Miskolc	Szeles utca 57.
Miskolci Szabó Lőrinc Általános Iskola	3530	Miskolc	Vörösmarty utca 76.
Miskolci SZC Mezőkövesdi Szent László Gimnázium és Közgazdasági Technikum	3400	Mezőkövesd	Mátyás király út 146. sz.
Ózdi Szakképzési Centrum Deák Ferenc Technikum és Szakképző Iskola	3700	Kazincbarcika	Herbolyai út 9.
Ózdi Városi Óvodák	3600	Ózd	Katona J. út 7.
Patay Sámuel Általános Iskola	3926	Taktabáj	Alkotmány út 39.
Rákóczi Julianna Általános Iskola	3576	Sajóhidvég	Táncsics M. út 43-45.
Sárospataki II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola	3950	Sárospatak	Petőfi Sándor u. 1.
Symphonia Alapfokú Művészeti Iskola	3533	Miskolc	Téglagyár u. 3.
Szent István Katolikus Technikum és Gimnázium	3980	Sátoraljaújhely	Kazinczy u. 12.
Szent Miklós Görögkatolikus Általános Iskola, Óvoda és AMI	3780	Edelény	Borsodi út 36/b
Szirmabesenyői Szinyei Merse Pál Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola	3711	Szirmabesenyő	Állomás u. 1.
Tiszaúti Ónálló Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde	3565	Tiszaúti	Gyöngyvirág utca 1/a.

Előrehozott érettségi után

Egy újabb időszakon vagyunk túl, lezajlottak az előrehozott érettségi vizsgák. Kérdésként merülhet fel, hogyan tovább azon tanulókkal kapcsolatban, akik sikeres érettségi vizsgát tettek valamely tárgyból. A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 74. § (6) bekezdése az alábbiakat mondja ki.

Ha a tanuló valamely tantárgyból előrehozott érettségi vizsgát tett, ezáltal az adott tantárgy tanulmányi követelményeit teljesítette. Az iskola magasabb évfolyamán vagy évismétlés esetén e tantárgy tanulásával kapcsolatban a pedagógiai programban foglaltak szerint kell eljárni.

A rendelkezés második mondata magyarázatra szorul, annak értelmezését más jogszabály jogszabályhelyeivel összefüggésben szükséges megadni. Az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet 9. § (1) bekezdése felsorolást ad az érettségi vizsga fajtáiról, a (2) és (3) bekezdés megadja a rendes és előrehozott érettségi fogalmát.

(2) Rendes érettségi vizsga a középiskolai tanulmányok követelményeinek teljesítése után, a tanulói jogviszony fennállása alatt vagy megszűnését követően első alkalommal tett érettségi vizsga.

(3) Előrehozott érettségi vizsga a tanulói jogviszony fennállása alatt, az érettségi bizonyítvány megszerzése előtt egyes érettségi vizsgatárgyból első alkalommal letett érettségi vizsga, amely lehetőséggel a) a 12. § (1) bekezdésében meghatározott idegen nyelvekből, informatikából a középiskolai tanulmányok befejező tanévét megelőző második tanév május–júniusi vizsgaidőszakában, valamint az azt követő vizsgaidőszakokban, továbbá

b) olyan érettségi vizsgatárgyból, amelyeknél a tanuló számára az adott vizsgatárgy vizsgájára való jelentkezés feltételeinek teljesítéséhez szükséges tantárgy, tantárgyak tanítása a középiskola helyi tanterve szerint a középiskolai tanulmányok befejező tanévét megelőző tanévek valamelyikében lezárul, először a középiskolai tanulmányok befejező tanévét megelőző második tanév május–júniusi vizsgaidőszakában, valamint az azt követő vizsgaidőszakokban.

(3a) Előrehozott érettségi vizsga a 12. § (15) és (16) bekezdésében meghatározott vizsga is.

A fogalmi meghatározásból megállapítható, hogy mind a rendes, mind az előrehozott érettségi vizsga a gyűjtőfogalomként értelmezett érettségi vizsga halmazába tartozik, a különbség a számonkérés idejét, illetve a tantárgyak számát illetően mutatkozik.

A 12. § (1) és (7) bekezdése az érettségi vizsgára jelentkezés feltételeit írja elő.

Érettségi vizsga a tanulói jogviszony keretében, az érettségi bizonyítvány megszerzése előtt abból a vizsgatárgyból tehető, amelynek a helyi tantervben a jelentkező számára az adott tantárgyra vonatkozóan meghatározott követelményeit az érettségi vizsgára jelentkező teljesítette, tudását osztályzattal értékelték, és ezt bizonyítvánnyal igazolni tudja.

A jelentkezési lapot személyesen vagy meghatalmazott útján kell benyújtani. Amennyiben a tanuló nem abban a középiskolában jelentkezik érettségi vizsgára, amellyel tanulói jogviszonyban áll, igazolnia kell, hogy az adott vizsgatárgy helyi tantervben meghatározott követelményeit a vizsgára jelentkező teljesítette, tudását osztályzattal értékelték, és ezt bizonyítvánnyal igazolni is tudja, előrehozott vizsgára való jelentkezés esetén emellett igazolnia kell a 9. § (3) bekezdésében szabályozott feltételeknek való megfelelést is...

Fentiekből levezethető, hogy az előrehozott érettségi vizsgára jelentkezés feltétele az adott tárgy tanulmányi követelményeinek teljesítése, osztályzat megszerzése – osztályozó vizsga –.

A 48. § (1) bekezdés utolsó mondata kimondja, hogy az előrehozott vagy az érettségi bizonyítvány megszerzése előtt letett színtemelő érettségi vizsgáról kiállított törzslapkirovonát másolatát – ha az érettségi vizsgát nem abban a középiskolában tették le, amellyel a vizsgázó tanulói jogviszonyban áll – meg kell küldeni az érintett középiskola igazgatójának, a (3) bekezdés pedig, hogy a rendes érettségi vizsga törzslapjára az előrehozott érettségi vizsga eredményét, a vendégtanulóként tett vizsgák eredményét a kapcsolódó záradékokkal együtt a törzslapkirovonattal egyezően rá kell vezetni, és a törzslapkirovonatot csatolni kell a törzslapnak a tanulóra vonatkozó részéhez.

A fenti rendelkezések alapján a tanuló az osztályozó vizsga sikeres teljesítésével teljesíti az adott tantárgy követelményeit, lehetősége nyílik előrehozott érettségi vizsga letételére.

Az osztályozó vizsgán megszerzett osztályzat minősítése a későbbiekben nem módosítható, hiszen egyrészt elégtelen minősítésre történő változtatása esetén nem lennének adottak az előrehozott érettségi vizsgára való jelentkezés feltételei, másrészt a sikeresen teljesített előrehozott érettségi vizsga eredményét később a rendes érettségi vizsga törzslapjára rá kell vezetni. Amennyiben a módosítás engedélyezett lenne, az eshetőlegesen lehetőséget adna a tanuló sikeresen letett érettségi vizsgaeredményének ignorálására, a későbbiekben újabb érettségi vizsgára kötelezésre. A fentieket figyelembe véve a tanuló érdemjegyeket sem szerezhethet, azok nem vehetők figyelembe, hiszen a tanuló már osztályzattal jelentkezik. Külön megjegyzem, hogy a tanulót olyan teljesítmény elérésére kötelezni, amelynek eredménye nem vehető figyelembe ellentétes a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Nkt.) rendelkezéseivel.

Tekintve, hogy a leírtak alapján a tanuló az osztályozó vizsgával az adott tantárgy vonatkozásában teljesíti a tanulmányi követelményeket, mentesül a tanórai látogatások alól is. A tanórai foglalkozásokon való részvétel alóli felmentéshez igazgatói engedély nem szükséges, mivel abban az esetben, ha az Nkt. 55. § (1), illetve (3) bekezdése alapján ez megtörténik, akkor a tanulónak az igazgató által meghatározott időben, és a nevelőtestület által meghatározott módon számot kellene adnia tudásáról, ami felülírná a már megszerzett osztályzatot, és a fentiekben leírtak megvalósulását idézné elő.

A Rendelet 65. (1) bekezdése is kimondja, hogy a szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.

A rendelkezések együttes értelmezésével megállapítható, hogy a Rendelet idézett részének második mondata meglehetősen megszorítóan értelmezendő. A pedagógiai programban az osztályozó vizsga sikeres teljesítését követően az adott tantárgy vonatkozásában többlet követelmény nem írható elő, a sikeresen teljesített osztályzat nem ignorálható, tulajdonképpen a Rendelet idézett részének első mondata rögzíthető azzal, hogy már az osztályozó vizsga sikeres letételével – minden évfolyam vonatkozásában – a tanulmányi kötelezettségek teljesítettnek tekintendők.

Dr. Bodnár Viktor

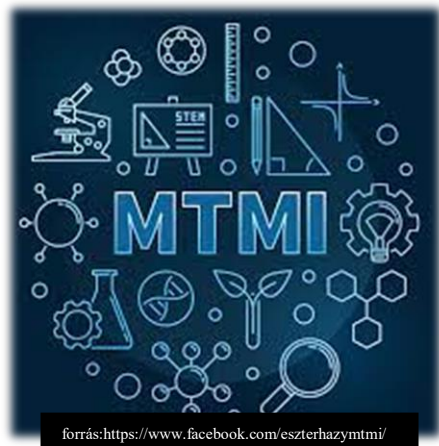
vezető-hivatali tanácsos

Miskolci POK

Mit jelent az MTMI és az OPM illetve a POM?

Három új fogalom és látszólag kevés közük van egymáshoz. Szülői és tanári szemmel viszont látni kell köztük az összefüggéseket. Akár középfokú képzés, akár felsőfokú képzés előtt áll a gyermek.

forrás: <https://www.facebook.com/eszterhazymtmi/>

Az **MTMI** egy mozaikszó, amely a Matematikai, Természettudományi, Műszaki és Informatikai tudományterületeket jelöli, azok kezdőbetűinek egybeolvasásával. Ezek azok a tudásterületek, amikre nagymértékben alapoz az ipar és a gazdaság számos területe. Sok olyan közép és felsőfokú végzettségű szakember kellene, akiknek szakmai tudása természettudományos tárgyra van alapozva. Mind a gyártóüzemekben, mind a tudományos kutatás és fejlesztés területén nagy szükség van matematikusokra, biológusokra, fizikusokra, kémikusokra, mérnökökre és informatikusokra, de ugyanígy e szakterületek technikusaira is. Az ezen területeken dolgozók fizetése közép és felsőfokú végzettség esetén is lényegesen meghaladja más területeken elérhető fizetéseket. Az MTMI alapú képzésekre

jelentkezők és a felvettek száma mégsem növekszik, sőt egyes években enyhén csökken. A jelentkezési arány alacsony, nincs valódi verseny a bekerülésért. A képzést sikeresen befejezők számát befolyásolja a más képzési területekhez képest magas lemorzsolódás. Főleg a felsőoktatásban nagy a szakokat elhagyók, szakot váltók száma.

Sok más hatás és jelenség mellett ezek ismeretében és részben ezek hatására kezdődött meg 2020-ban az Országos Pályaválasztási Mérés röviden **OPM**. A mérés lebonyolítását az Oktatási Hivatal végzi, amit 2023/2024-es tanévben 2023. szeptember 19. és 2023. október 11. között kell megszervezni az általános iskolai feladatellátásban részt vevő nevelési-oktatási intézményeknek, immár harmadik alkalommal. A mérésről röviden: célja, hogy a tanévben minden nyolcadik évfolyamos tanuló visszajelzést kapjon a mérés során a kérdésekre adott válaszai alapján a hozzá leginkább illeszkedő középfokú iskolai továbbtanulási irányokról, valamint saját érdeklődésének főbb területeiről – és a továbbtanulás szempontjából lényeges – néhány kompetenciájáról. A javasolt továbbtanulási irányok mellett a mérés visszajelzése sok esetben a kapcsolódó pályainformációk fellelhetőségének

elérhetőségét, helyét is megadja a résztvevő tanuló számára, ami fontos segítség elsősorban a tanulók és a szülők számára a pályaválasztás szempontjából. Az OPM egy egyszerű mérés, aminek eredménye tájékoztató jellegű. Senkit nem kötelez semmire.

A biztos pályaválasztási döntéshez, annak előkészítéséhez számos más lehetőség is rendelkezésre áll. Csak széles alapú, több eszközt is alkalmazó döntéselőkészítési folyamat vezethet biztos pályaválasztási döntéshez. Amihez az EFOP-3.2.13-17-2017-00002 – „Az alap- és középfokú iskolák pályaaorientációs tevékenységét, kiemelten az MTMI-készségeket és -kompetenciákat támogató pályaaorientációs szakmai módszertan átfogó megalapozása és fejlesztése” című - az Európai Unió vissza nem térítendő támogatásával megvalósult – program keretében a pályaválasztást segítő webes alkalmazást fejlesztett az Oktatási Hivatal.

Figyelem! A Pályaorientációs Mérő- és Támogatóeszköz **POM** (<https://pom.oktatas.hu/>) nem azonos a 8. osztályos tanulók kötelező pályaorientációs méréséhez (OPM) használandó programmal! A POM

online mérőeszköz mind a 7-8. évfolyamos, mind pedig a 10-12. évfolyamos tanulók, továbbá bárki részére elérhető, aki pályaválasztás előtt áll, vagy esetleg pálya módosításon gondolkodik. A felület úgy került kialakításra, hogy egy-egy részterület megtekintése és használata nem kötött regisztrációhoz, pl.: a Technikai útmutató, a Hogyan használjam? menüpontok, illetve a pályák adatai között szabadon lehet böngészni, de regisztráció után – amennyiben profiladatok teljesen kitöltésre kerültek – sokkal pontosabb javaslatot kapunk, továbbá az egyes pályákhoz tartozó, közelben lévő intézmények és képzések is megjelennek. A POM segítségével találkozhatunk azokkal a fontos

kérdésekkel és teendőkkel, amelyek az eredményes továbbtanulási döntések előkészítéséhez és meghozatalához szükségesek. Kitölthetünk kérdőíveket magunkról, mérlegre tehetjük képességeinket, tájékozódhatunk a pályák világáról, megfogalmazhatunk kérdéseket saját magunkkal és a jövőnkkel kapcsolatban. A kérdőívek kitöltése után visszajelzést kapunk magunkról, ennek alapján pedig ötleteket a tulajdonságainknak megfelelő továbbtanulási irányokról, javaslatokat a további tájékozódásra és teendőkre. A mérést követően később is elérhetőek az eredményeink, önállóan is használható POM egy a lehetséges pályaorientációs eszközök közül. Választani, döntést hozni mindenkinek magának kell, a POM egy segítség a tájékozódásban, és szempontokat ad a mérlegeléshez.

Molnár Gáborné
hivatali főtanácsos
Miskolci POK

Tájékoztató az óvodák részére a tankötelezettség megkezdésére vonatkozó jogszabályokról és az alkalmazott eljárásrendről

A Miskolci Pedagógiai Oktatási Központ a Tanügyigazgatási és Köznevelési Hatósági Főosztállyal együttműködve látja el a Nkt.45.§ (2) bekezdésében és a 121/2013. Korm. rendelet 15/E. § szakaszában meghatározott feladatot. Hivatalunk közreműködik a 6 éves tanköteles gyermek esetén, a **tankötelezettség teljesítése alól további egy nevelési évig történő** felmentés engedélyezése, valamint a gyermek 6 éves kora előtt a **tankötelezettség teljesítése megkezdésének** engedélyezése tárgyában hozott hatósági döntések előkészítésében.

Jogszabályi háttér

A nemzeti köznevelésről szóló törvény :45. § (2) bekezdés:

A gyermek abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a hatodik életévét betölti, tankötelessé válik.

A tankötelezettség teljesítése a tanév első tanítási napján kezdődik. **A szülő kérelmére a felmentést engedélyező szerv döntése alapján a gyermek további egy nevelési évig óvodai nevelésben vehet részt.**

A szülő kérelmét az iskolakezdés évében január 18-áig nyújthatja be a felmentést engedélyező szervhez.

Ha az eljárásban szakértőt kell meghallgatni, akkor csak szakértői bizottság rendelhető ki, és a függő hatályú döntésben nem kell rendelkezni a kérelmezett jog gyakorlásáról.

Ha a szakértői bizottság a szülői kérelem benyújtására nyitva álló határidő előtt a gyermek további egy nevelési évig óvodai nevelésben történő részvételét javasolja, a szülői kérelem benyújtására nincs szükség.

Ha a gyermek az iskolába lépéshez szükséges fejlettséget korábban eléri, a felmentést engedélyező szerv a szülő kérelmére engedélyezheti, hogy a gyermek hatéves kora előtt megkezdje tankötelezettségének teljesítését. A bíróság eljárására alkalmazni kell a (6b)-(6f) bekezdésében foglaltakat.

A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet szerint:

A tankötelezettség megkezdésének feltétele, hogy a gyermek **értelmi, lelki, szociális és testi** fejlettségének állapota elérje az iskolába lépéshez szükséges szintet.

Az Oktatási Hivatalról szóló 121/2013. (IV. 26.) Korm. rendelet módosítása:

15/E. § A Hivatal ellátja az Nkt. 45. § (2) bekezdésében meghatározott feladatokat.

A tankötelezettség megkezdése alóli felmentéssel kapcsolatos hatósági eljárások

A nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet módosítása:

44/A. § (1) A (2) és (3) bekezdésben foglalt kivétellel a tankötelezettség megkezdése alóli felmentéssel kapcsolatos hatósági eljárásban a Hivatal általi kirendelés esetén szakértőként az EMMI rendelet szerinti azon járási szakértői bizottság jár el, amelynek a működési területén a gyermek lakóhelye, ennek hiányában, vagy ha az nem állapítható meg, a gyermek tartózkodási helye található, vagy amelynek a területén a gyermek intézményes ellátásban részesül.

(2) Ha a kérelem benyújtását megelőzően megállapításra került a sajátos nevelési igény ténye, akkor a hatósági eljárásban szakértőként az EMMI rendelet szerinti azon megyei szakértői bizottság jár el, amelynek a működési területén a gyermek lakóhelye, ennek hiányában vagy ha az nem állapítható meg, a gyermek tartózkodási helye található, vagy amelynek a területén a gyermek intézményes ellátásban részesül.

(3) A hatósági eljárásban szakértőként az az EMMI rendelet szerinti mozgásszervi, érzékszervi (látási, hallási), illetve beszéd fogyatékos megállapítására jogosult szakértői bizottság jár el, amely a sajátos nevelési igény tényét a kérelem benyújtását megelőzően megállapította.

A szakértői vizsgálat és határidők a hatósági eljárásban

A nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet módosítása:

44/B. § (1) A szakértői vizsgálat időpontjáról szóló értesítést a vizsgálat kezdeményezésére irányuló kérelem megérkezését követő naptól számított öt napon belül meg kell küldeni a szülőnek. A szakértői vizsgálat időpontját a szakértői bizottság a vizsgálat kezdeményezésére irányuló kérelem megérkezését követő naptól számított tizenöt napon belüli időpontra tűzi ki.

(2) Ha a szülő a szakértői vizsgálat időpontjában önhibájából nem jelenik meg, további vizsgálati időpont biztosításának mellőzésével a szakértői bizottság a vizsgálat elmaradásáról és annak okáról értesíti a Hivatalt.

(3) Ha a szülő a szakértői vizsgálat időpontjában önhibáján kívül nem jelenik meg, további egy alkalommal kell számára vizsgálati időpontot biztosítani az elmulasztott vizsgálati időpontot követő naptól számított öt napon belüli időpontra.

(4) A szakértőként kirendelt szakértői bizottság szakértői véleményét a Hivatal eljárásának megindításától számított 30 napon belül megküldi a Hivatalnak.

Mi a szülők feladata abban az esetben, ha kérelemmel fordulnak a Hivatalhoz

- Alaposan tájékozódjanak és gondolják át, hogy **valóban előnyös-e a gyermekük számára**, ha további 1 évig az óvodában marad?
- Amennyiben a tankötelezettség megkezdésének elhalasztása mellett hoznak döntést, úgy a megadott határidőig **nyújtsák be a kérelmet** az Oktatási Hivatalhoz.
- Alaposan **tanulmányozzák át** az Oktatási Hivatal honlapján (https://www.oktatas.hu/hivatal/tankotelezettseg_halasztasa/) közzétett **Tájékoztatót**.
- Pontosan és online módon **töltsék ki** az Oktatási Hivatal honlapján 2024. január 1-étől elérhető **elektronikus kéreleműrlap formanyomtatványt**, melyet kitöltés után szükséges kinyomtatni és ezt követően aláírni is.
- **Csatolja a kérelméhez** azokat a rendelkezésre álló dokumentumokat (amennyiben vannak ilyenek), amelyek a szülők megítélése szerint **alátámasztják** a kérelemben foglaltakat. Pl. tartós betegség esetén a szakorvosi véleményt, pedagógiai szakszolgálat szakértői véleményét ... stb.
- Határidőben de legkésőbb 2024. január 18-a éjfélig adják fel **postai úton** a kérelmet, az ország bármely pontjáról a következő címre: **Budapest 1982**
- **1 db borítékba kizárólag egy gyermek** kérelmét helyezték el (pl. ikrek számára külön-külön kérelmet kell benyújtani külön eljárásban).
- A kérelmek befogadása érdekében a postára adás **végső dátuma** a postai bélyegzőn 2024. **január 18.** lehet.

Mikor nem kell kérelmet benyújtania a szülőknek?

- Ha 2024. január 18. napjáig a gyermekét **szakértői bizottság megvizsgálta** és az arról kiadott szakértői vélemény szerint **a gyermek további 1 nevelési évig óvodai nevelésben vehet részt.**
- Feltétlenül mutassa be ilyen esetben az **óvodavezetőnek** a szakértői véleményt.
Ha a gyermek szakértői bizottsági vizsgálata egyelőre még folyamatban van (időpontot kaptak a szakszolgálattól), de január 18. napjáig nem lesz meg a szakértői vélemény, akkor a szülő 2024. január 18-áig feltétlenül nyújtson be kérelmet az Oktatási Hivatalnak és ebben azt is jelezze, hogy folyamatban van a szakértői vizsgálat.

Miben segíthet az óvoda a szülőknek a kérelmek beadása során

- Feltétlenül tájékoztassa a szülőket még december közepéig az iskolába lépés szabályairól, **hívja fel a figyelmüket** az Oktatási Hivatal honlapján található **tájékoztató anyagra.**
- **Támogassa a szülőket** a megfelelő elektronikus **kéreleműrlap** formanyomtatvány pontos **kitöltésében**, figyelmeztesse őket a postára adás jogvesztő **határidejére.**
- Ha a **gyermek már rendelkezik** olyan szakértői bizottság által kiadott **szakértői véleménnyel**, mely szerint a gyermek további 1 nevelési évig óvodai nevelésben vehet részt, akkor az **óvoda rögzítse ezt a tényt a KIR-ben és hívja fel a szülők figyelmét, hogy nem szükséges kérelmet beadnia az Oktatási Hivatalhoz.**

Az Oktatási Hivatal legfőbb célja, hogy a beérkezett kérelmekkel érintett gyermekek fejlődésének támogatása érdekében kedvező döntést hozzon és az iskolára érett gyermekek megkezdhesék a következő. tanávet.

Demkóné Kiss Beáta
hivatali főtanácsos
Miskolci POK

A 2023/2024. tanévet érintő jogszabályi változások

- a nemzeti köznevelésről szóló **2011. évi CX. törvény**
hatály: 2023.09.01.
- a pedagógusok új életpályájáról szóló **2023. évi LII. törvény**
hatály: 2024.01.01-től
- a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról szóló **401/2023. (VIII.30.) Korm. rendelet**
hatály: 2024.01.01.
- a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény szerinti felzárkózó és kedvezményezett települések listájáról, valamint egyes közneveléssel összefüggő kormányrendeletek módosításáról szóló **402/2023. (VIII.30.) Korm. rendelet**
hatály: 2023. 09. 01.
- az egyes közneveléssel összefüggő kormányrendeletek módosításáról szóló **403/2023. (VIII.30.) Korm. rendelet**
hatály: 2024. 01. 01.
- a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló **20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet**
hatály: 2023.09.01.
- a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról szóló **326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet**
hatály: 2023. 09. 01.
- a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény hatálybalépésével kapcsolatos egyes köznevelési tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról szóló **44/2023. (X. 19.) BM rendelet**

Dr. Sepsi Mária Lenke
hivatali főtanácsos
Miskolci POK